

Identifying the Functions of Human Resource Management in the Gig Economy with the Meta-Synthesis Approach

Fatemeh Karimi Jafari^{1*}, Maryam Daneshvar², Zahra Abbaszadeh Sourami³

Received: 23/02/2024

PP: 197-250

Accepted: 07/05/2024

Abstract

In the last few years, the remarkable growth in the field of technology and digital has led to the emergence of a new form of business in the world, which has now become an influential economy and is known as the "gig economy". Gig economy is an ecosystem including three main components; Gig employees, customers and platform. In this ecosystem, the owners of the platform are the mediators for the communication between the work performers and job applicants, and considering the nature of this type of business and its complexities, human resources management in these platforms is very important. In the gig economy and especially in the platform ecosystem, human resources management has moved away from its traditional form with specific functions including: recruitment, payment of salaries and benefits, performance evaluation, training and development, retention of employees, and according to the nature of the work of gig employees. including; Non-permanent work, without a contract, being part-time, not having specific work rules, unspecified working hours, not being present in a certain work environment, not having a fixed salary and benefits, and lack of job commitment, all cause challenges for the management of this category of employees, which management Human resources is facing it and must fulfill its duties with a different approach in this system to establish communication and improve the performance of the three main elements of the platform. The main purpose of this research is to identify the functions of human resource management in the gig economy with the Meta-Synthesis approach. This research is developmental in terms of purpose. In terms of the nature of the data and the style of data analysis, it is part of qualitative research. And based on data collection, it is documented. From the point of view of the research method, it is analytical-descriptive, and the data of the research were collected and analyzed using the seven-stage meta-Synthesis qualitative method of Sandelowski and Barroso. In order to identify the functions of human resource management in the gig economy, the researchers systematically searched for researches related to these factors in 5 scientific databases: Science Direct, Emerald, Wiley, Sage and Taylor & Francis, as well as Scopus reference database between 2010 and 2023 with the aim of determining Valid documents related to the research question and selected keywords were discussed. In the initial investigations, 117 sources were found, and after screening and validation and using the CASP tool, finally 21 articles were analyzed and using the coding method, the functions of human resource management in the gig economy were identified and using MAXQDA software was drawn. To check the quality or reliability of the indicators, the Kappa coefficient was used in SPSS software, which is equal to 0.86 in the present study, which indicates the appropriate reliability of the indicators of this research. In total, there are 7 main functions of human resources management in the gig economy, including human resources planning, recruitment of human resources, training and development of human resources, compensation for human resources services, job design, performance management, and communication; And 18 sub-functions of human resource management have been identified in the gig economy.

Keywords: Human resource management functions, gig economy, platform, Meta-Synthesis Approach.

Reference: Karimi Jafari, F., Daneshvar, M., & Abbaszadeh Sourami, Z. (2024). Identifying the Functions of Human Resource Management in the Gig Economy with the Meta-Synthesis Approach. *Innovation Management Journal*, 13(2), 197-250.

Doi: [10.22034/imj.2024.469747.2838](https://doi.org/10.22034/imj.2024.469747.2838)

1- Corresponding author: Assistant Professor, Department of Management, Faculty of Management and Finance, Khatam University, Tehran, Iran. f.karimijafari@khatam.ac.ir

2- Assistant Professor, Department of Management, Faculty of Management and Finance, Khatam University, Tehran, Iran.

3- MSc., Department of Management, Faculty of Management and Finance, Khatam University, Tehran, Iran.

نوع مقاله: پژوهشی

شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب^۱

فاطمه کریمی جعفری^{۲*}، مریم دانشور^۳ و زهرا عباسزاده سورمی^۴

پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۱۸

صفحه: ۲۵۰-۱۹۷

دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۰۴

چکیده

در چند سال اخیر، رشد چشم‌گیر در عرصه فناوری و دیجیتال موجب پدید آمدن شکل تازه‌ای از مشاغل در جهان شده است که در حال حاضر به شکل یک اقتصاد تأثیرگذار درآمده و با عنوان «اقتصاد گیگ» شناخته می‌شود. اقتصاد گیگ، یک اکوسیستم شامل سه مؤلفه اصلی: کارکنان گیگ، مشتریان و بن‌سازه (پلتفرم) است. در این اکوسیستم، صاحبان بن‌سازه، واسطه‌ای برای ارتباط بین انجام‌دهندگان کار و متقدیان کار هستند و با توجه به ماهیت این نوع از مشاغل و پیچیدگی‌های آن، مدیریت منابع انسانی در این بن‌سازه بسیار حائز اهمیت است. در اقتصاد گیگ و بهطور مشخص در اکوسیستم بن‌سازه‌ای، مدیریت منابع انسانی از شکل سنتی خود با کارکردهای مشخص شامل: استفاده، پرداخت حقوق و مزايا، ارزیابی عملکرد، آموزش و توسعه، محفظ و نگهدارش کارکنان، فاصله گرفته و با توجه به ماهیت کار کارکنان گیگ ازجمله کار غیردانشی، بدون قرارداد، پارهوقت بودن، نداشتن قوانین مشخص کاری، ساعت کاری نامشخص، عدم حضور در فضای کاری معین، نداشتن حقوق ثابت و مزايا و عدم تعهد شغلی، همگی موجب وجود این چالش‌هایی برای مدیریت این سنته از شاغلان می‌شود که مدیریت منابع انسانی با آن رویکرد متفاوت در این سیستم برای ایجاد ارتباط و بهبود عملکرد سه عنصر اصلی بن‌سازه، وظایف خود را ایفا کند. در همن راسته، دحف اصلی پژوهش کنونی، شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب می‌باشد. این پژوهش از نظر هدف، توسعه‌ای؛ از لحاظ ماهیت و سکت تحلیل مؤلفه‌ها، جزو پژوهش‌های کیفی و بر اساس جمع‌آوری داده‌ها، استنادی است. از منظر روش انجام پژوهش، تحلیلی- توصیفی است و مؤلفه‌های پژوهش با استفاده از روش کیفی فراترکیب هفت مرحله‌ای ساندللوسکی و باروسو، جمع‌آوری و تحلیل شده‌اند. بهمنظور شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ، پژوهشگران به جست‌وجوی نظام‌مند (سیستماتیک) پژوهش‌های انجام‌شده بر پریوتوتیپ بهینه‌سازی شده‌اند. این امرالد، واپلی، سیچ و تیلور اند فرانسیس و همچنین پایاگاه استنادی اسکوپوس بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ میانس دایرکت، مرالد، پرسن پژوهش و با کلیدوازگان منتخب، پرداختند. در بررسی‌های اولیه، تعداد ۱۱۷ مبنی یافته شد که پس از طی گروهی و اعتراضی و بهره‌گیری از ابزار برنامه مهارت ارزیابی جیاتی در نهایت، روش شناسه‌گذاری، کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ، شناسایی و با استفاده از نرم‌افزار مکن کیودا ترسیم شد. برای بررسی کیفیت یا پایایی شاخص‌ها از ضربی کاپا در نرم‌افزار اس‌پی‌اس اس استفاده شده است که در پژوهش حاضر برای با ۰/۸۰ است که نشان دهنده پایایی مناسب شاخص‌های این پژوهش می‌باشد. درمجموع ۷ کارکرد اصلی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ شامل برنامه‌ریزی منابع انسانی، جذب و استخدام منابع انسانی، آموزش و توسعه منابع انسانی، طراحی شغل، مدیریت عملکرد و ارتباطات، و ۱۸ کارکرد فرعی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ، شناسایی شده است.

کلیدواژه‌ها: کارکردهای مدیریت منابع انسانی، اقتصاد گیگ، سکو یا بن‌سازه (پلتفرم)، فراترکیب.

استناددهی(APA): کریمی جعفری، فاطمه، دانشور، مریم، و عباس‌زاده سورمی، زهرا (۱۴۰۳). شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب، نشریه علمی مدیریت نوآوری، ۱۳(۲)، ۱۹۷-۲۵۰.

Doi: [10.22034/imj.2024.469747.2838](https://doi.org/10.22034/imj.2024.469747.2838)

- مقاله کنونی برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی گرایش توسعه منابع انسانی دانشگاه خاتم است.
- استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و علوم مالی، دانشگاه خاتم، تهران، ایران. رایانه نویسنده مسئول:

f.karimijafari@khatam.ac.ir

- استادیار، گروه مدیریت، دانشکده مدیریت و علوم مالی، دانشگاه خاتم، تهران، ایران.

- کارشناس ارشد، مدیریت دولتی گرایش توسعه منابع انسانی، دانشکده مدیریت و علوم مالی، دانشگاه خاتم، تهران، ایران.

مقدمه

بحران اقتصادی و تجدید ساختار صنعتی، باعث بیکاری بزرگ و تغییرات ساختاری در تقاضای بازار کار می‌شود. در پاسخ، سیاست‌های اشتغال و حمایت از نیروی کار با هدف ایجاد انعطاف‌پذیری بیشتر در بازار کار برای سرپا نگه داشتن شرکت‌هاست (ساروش، کوان و مری^۱، ۲۰۱۱). در حالی که سیاست فعال بازار کار، کارآفرینی را تشویق می‌کند و فعالانه از اشکال انعطاف‌پذیر استفاده که توسط بن‌سازه‌های گیگ رایج شده‌اند، استقبال می‌کند (زنگ^۲، ۲۰۱۴). پس از بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ و افزایش بیکاری در نتیجه آن، بسیاری از متخصصان و نیروی کار ماهر، ایجاد مشاغل کوتاه‌مدت برای تأمین معاش خود را آغاز کردند (بانیک و پادالکار^۳، ۲۰۲۱). این پدیده به عنوان «اقتصاد گیگ» توصیف شده است، استعاره‌ای برگرفته از صنعت موسیقی که در آن هنرمندان کنسرت اجرا می‌کردند. اصطلاح «اقتصاد گیگ» اولین بار توسط تینا براون در سال ۲۰۰۹ در بحث‌وحده بحران مالی جهانی ابداع شده است (کوتسمیپوگیورگوس و همکاران^۴، ۲۰۲۰). فرهنگ لغت کمبریچ، «گیگ» را به عنوان «اجراهای واحد توسط یک نوازنده یا گروهی از نوازندگان» تعریف می‌کند (بانیک و پادالکار، ۲۰۲۱).

ظهور «اقتصاد گیگ» به نمادی از شیوه تغییر کار تبدیل شده است. این اصطلاح به افزایش قراردادهای کوتاه‌مدت به جای مشاغل دائمی یا پایدار اشاره دارد و از آن به عنوان ارائه انعطاف‌پذیری بسیار بیشتر برای کارکنان، کارفرمایان و مشتریان، به جای ماهیت دست و پاگیر برخی از قراردادهای کاری سنتی، یاد شده است. از این طریق، کارفرمایان می‌توانند انتخاب کنند که چه زمانی و چگونه می‌خواهند کارکنان را استخدام کنند و مشتریان می‌توانند از مزایای این انعطاف‌پذیری بهره ببرند (وودکاک و گراهام^۵، ۲۰۱۹). اقتصاد گیگ، که معمولاً

1- Sarosh, Kwan and Mary

2- Zeng

3- Banik and Padalkar

4- Koutsimpogiorgos et al

5- Woodcock and Graham

به یک نظام اقتصادی اشاره می‌کند و از بن‌سازه‌های دیجیتال برای ارتباط کارکنان با مصرف‌کنندگان و مشتریان استفاده می‌کند، به‌طور فزاینده‌ای در بحث‌های پیرامون آینده کار همه‌جا حضور دارد (هریس، ۲۰۱۷).

به واسطه اقتصاد گیگ، افراد بیشتری فرصت حضور در بازار کار را دارند و درنتیجه نرخ بیکاری کاهش یافته است (ویاس، ۲۰۲۱). در اقتصادهای پیشرفته، به‌دلیل محرومیت از بخش رسمی، نیروی کار به اقتصاد گیگ و انجام کارهای گیگ متول می‌شوند (مہتا، ۲۰۲۳). معرفی بن‌سازه‌های پیشرو برondon سپاری دیجیتال در اقتصاد گیگ، بسیاری از متخصصان ماهر را از یک اقتصاد در حال ظهور تشویق کرده است تا به نیروی کار گیگ بپیوندد (روی و شریوستاوا، ۲۰۲۰).

مطالعات اخیر نشان می‌دهد که اقتصاد گیگ در سراسر کشورها در حال رونق است. در ایالات متحده، تعداد فریلنسرها از ۳/۷ میلیون در سال ۲۰۱۴ به ۵۷/۳ میلیون در سال ۲۰۱۹ افزایش یافته است. در ایالات متحده، ۶۲/۲ میلیون نفر در حال حاضر، کار گیگ می‌کنند. تا سال ۲۰۲۷، نیروی کار گیگ نیمی از نیروی کار را تشکیل خواهد داد. ۱۵ میلیون نیروی کار گیگ در هند وجود دارد؛ اقتصاد گیگ در بریتانیا در سه سال گذشته دو برابر شده است و تا سال ۲۰۲۳، ارزش اقتصاد گیگ در جهان به ۴۵۵ میلیارد دلار خواهد رسید (نورونها، باتاچاریا و کابتھ، ۲۰۲۲). اقتصاد گیگ در طیف وسیعی از کشورهای کشورهای آسیایی، از نیروگاه‌های جمعیتی هند و چین گرفته تا کشورهای توسعه یافته آسیای شرقی از جمله ژاپن و کره جنوبی، کشورهای عمدۀ آسه‌آن (اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا) و کشورهای در حال توسعه در جنوب آسیا مانند پاکستان، بنگلادش و سریلانکا، رواج دارد (استفانی و همکاران، ۲۰۲۱). در ایران نیز شاهد رشد چشمگیر اقتصاد گیگ در چند سال اخیر

1- Harris

2- Vyas

3- Mehta

4- Roy and Shrivastava

5- Noronha, Bhattacharya and Cabete

6- Stephany et al

می‌باشیم که به‌طور عمده مربوط به بن‌سازه‌های حمل و نقل مانند اسنپ و تپسی بوده است (الماسپور و همکاران، ۱۴۰۰). براساس آمار شرکت اسنپ، در حال حاضر قریب به هفت‌صد هزار نفر فقط در بخش جابه‌جایی مسافر، به عنوان راننده، کارگر، کاربر فعال و برای این سکوی فعالیت مجازی، مشغول ارائه خدمات جابه‌جایی مسافر هستند. نظر به وسعت فزاینده کار مبتنی بر اقتصاد گیگ در ایران و تعداد قابل‌توجه کارکنان این بخش، تحلیل و درک دیدگاه‌ها و نظرات کارکنان این بخش از حیث نویدها و چالش‌هایی که اقتصاد گیگ می‌تواند برای آنها ایجاد کند، دارای اهمیت است (حسنی، ۱۴۰۰).

در اقتصاد گیگ سه گروه: مشتری، فناوری بن‌سازه و کارکنان گیگ، دخیل هستند. فناوری بن‌سازه به عنوان یک واسطه برخط (آنلاین) بین مشتری و کارکنان گیگ عمل می‌کند. مشتری، که به عنوان جستجوگر خدمات نیز شناخته می‌شود، شرحی از کار یا خدمات موردنظر خود را در بن‌سازه ارائه می‌دهد. کارکنان گیگ می‌توانند به این تقاضای کار (خدمات) در بن‌سازه دسترسی داشته باشند (دوگان و همکاران^۱، ۲۰۲۰). این تعریف از اکوسیستم، پیامدهای متعددی برای تحقیق در مورد پدیده نسبتاً جدید کار گیگ مبتنی بر بن‌سازه دارد. اول، اکوسیستم از مجموعه‌ای بازیگر تشکیل شده است که در راستای رابطه سه‌گانه‌ای که در حال حاضر کار گیگ مبتنی بر بن‌سازه را مشخص می‌کند، در تعامل هستند (بریدباخ و بروdi^۲، ۲۰۱۷).

دوم، این سه نهاد (یا بازیگر) یک اکوسیستم را تشکیل می‌دهند، زیرا آنها از طریق عرضه نیروی کار (یعنی کارکنان گیگ)، تقاضای نیروی کار (یعنی متتقاضیان)، با تطبیق عرضه و تقاضای نیروی کار (یعنی شرکت بن‌سازه واسطه) با هم در تعامل هستند، در حالی که نهادهای نیمه‌مستقل باقی می‌مانند. این وضعیت نیمه‌خودمختار زمانی تحقق می‌یابد که کار گیگ در حال حاضر در خارج از محدوده یک رابطه استخدامی انجام می‌شود، به این معنا که هر نهاد می‌تواند هر زمان که بخواهد از شرکت انصراف دهد، زیرا الزامات قانونی

محدودی وجود دارد که کارکنان گیگ، متقارضیان و شرکت بن‌سازه واسطه را به یکدیگر متصل می‌کند (استانفورد^۱، ۲۰۱۷). درنهایت و مهم‌تر از همه، مبادلات بین کارکنان گیگ، متقارضیان و شرکت‌های بن‌سازه واسطه با وابستگی متقابل و چندجانبه مشخص می‌شود، بهطوری که تنها زمانی می‌توان برای هر نهاد در اکوسیستم ارزش ایجاد کرد که همه بازیگران به معامله با یکدیگر ادامه دهنند (آدرنر^۲، ۲۰۱۷).

اقتصاد گیگ تفکر متعارف در ادبیات مدیریت منابع انسانی را به چالش کشیده و رشد سریع آن واقعیت جدیدی را به تصمیم‌گیرندگان منابع انسانی سازمانی ارائه داده است. اقتصاد گیگ به‌طور خاص یک بخش کلیدی از وظایف مدیریت منابع انسانی را که رابطه استخدامی استاندارد بین یک کارمند و کارفرما می‌باشد، از بین برده است. درحالی‌که مدیریت منابع انسانی به‌طور سنتی به عنوان فعالیت‌های مدیریتی برای حفظ روابط شغلی تصور می‌شود (تسویی و همکاران^۳، ۱۹۹۷؛ لپاک و اسنل^۴، ۱۹۹۹؛ نیشی و رایت^۵، ۲۰۰۷).

در اقتصاد گیگ رابطه کارفرما-کارمند با قابلیت شناسایی در محدوده یک سازمان وجود ندارد. شرکت‌های بن‌سازه واسطه، کارکنان گیگ را استخدام نمی‌کنند و این واقعیتی است که چالش‌های قانونی زیادی را برای وضعیت استخدام کارکنان گیگ در سراسر جهان ایجاد کرده است (میجرینک و کیگان^۶، ۲۰۱۹). با وجود فقدان یک رابطه استخدامی قابل شناسایی، شرکت‌های بن‌سازه واسطه، فعالیت‌های مختلف مدیریت منابع انسانی را طراحی و اجرا می‌کنند، از جمله مدیریت عملکرد به‌وسیله متقارضیان کار که عملکرد کارکنان گیگ را ارزیابی می‌کنند (لی و همکاران^۷، ۲۰۱۵)، با استفاده از الگوریتم‌هایی که باعث غیرفعال‌سازی کارکنان گیگ با عملکرد ضعیف

1- Stanford

2- Adner

3- Tsui et al

4- Lepak and Snell

5- Nishii and Wright

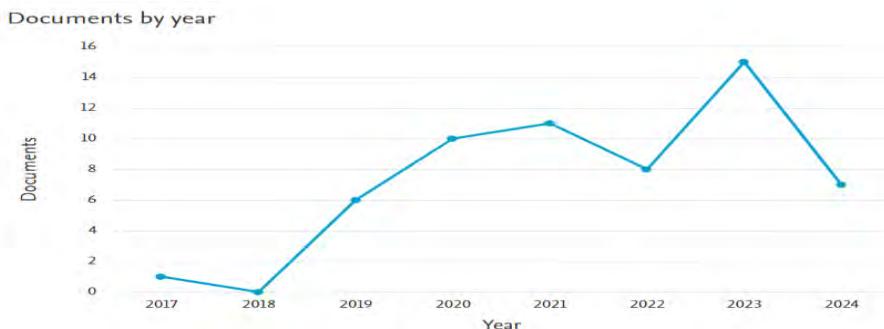
6- Meijerink and Keegan

7- Lee et al

می‌شوند (مشابه «اخراج» در اصطلاحات سنتی آن در مدیریت منابع انسانی)، انجام می‌پذیرد (روزنبلات و استارک^۱، ۲۰۱۶). با این‌که بن‌سازه‌های دیجیتال، وجود یک رابطه شغلی سنتی را انکار می‌کنند، اقدامات کنترلی مختلفی را بر کارکنان گیگ تحمیل می‌کنند تا از انجام کار و مدیریت عملکرد مناسب کارکنان اطمینان حاصل کنند (دوگان و همکاران، ۲۰۲۰). کارکنان گیگ اغلب توسط اقدامات مدیریت منابع انسانی با واسطه فناوری یا مدیریت الگوریتمی هدایت و کنترل می‌شوند (مک دانل و همکاران^۲، ۲۰۲۱).

اقتصاد گیگ توجه عموم و سیاست‌گذاران را به خود جلب کرده است و به عنوان یک حوزه تحقیقات دانشگاهی در حال رشد است و بحث‌هایی را در مورد آینده کار، مقررات کار، تأثیر فناوری و کیفیت شغل به راه انداخته است (بهل و همکاران^۳، ۲۰۲۲).

به گزارش پایگاه استنادی اسکوپوس، همان‌طور که در شکل ۱ مشاهده می‌شود، موضوع اقتصاد گیگ به دلیل اهمیت فراوان در سال‌های اخیر، توجه بسیاری از پژوهشگران را به خود جلب کرده است، به‌نحوی که بیشتر مقالات در این حوزه در چهار سال اخیر بین سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۴ نوشته شده است. با توجه به رشد سریع اقتصاد گیگ و افزایش تعداد کارکنان گیگ در اقتصاد جهان، مدیران و صاحبان صنایع بایستی با شناخت هرچه بهتر این پدیده و بررسی ویژگی‌های شاغلین در این صنعت همگام با این رشد و توسعه گام بردارند.

شکل ۱. مقالات منتشرشده در زمینه کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ بر اساس پایگاه استنادی اسکوپوس

اقتصاددان گای استندینگ^۱ (۲۰۲۱) پیش‌بینی کرده است که تا سال ۲۰۲۵ بن‌سازه‌ها یک سوم از کل معاملات کارگری را واسطه‌گری خواهند کرد. برخی از مفسران پیش‌بینی کرده بودند که در دهه آینده از هر سه معامله نیروی کار، یک معامله توسط بن‌سازه‌های نیروی کار انجام خواهد شد (استندینگ، ۲۰۲۱). با توجه به اهمیت اقتصاد گیگ به عنوان یک صنعت نوپا و با توجه به افزایش تعداد شاغلین در این صنعت و چالش‌های پیش‌روی مدیران و تصمیم‌گیرندگان مرتبط با منابع انسانی، انجام این پژوهش در موارد زیر می‌تواند کاربرد داشته باشد:

۱. به مدیران منابع انسانی و مدیران تصمیم‌گیرنده کمک می‌کند با شناخت تفاوت‌های ناشی از این اقتصاد بر کارکردهای مدیریت منابع انسانی نسبت به شیوه سنتی درباره برنامه‌ریزی، جذب و استخدام، آموزش، ارزیابی عملکرد، جبران خدمات، طراحی شغل و ارتباطات این کارکنان آگاهی داشته و بتوانند عملکرد بهتری در مواجهه با این تغییرات داشته باشند.
۲. به مدیران منابع انسانی کمک می‌کند که توانمندی لازم برای پیش‌بینی و ارائه راه کار به منظور نحوه رفتار با نیروی کار فعال در اقتصاد گیگ،

شناسانی فاطمه کربیجی‌جنفی، مریم دانشوار و زهرا عباس‌زاده سودمنی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب

نیازها و انتظارات آنها را داشته باشند که خود موجب بالا رفتن انگیزش کارکنان شاغل در این اقتصاد می‌شود.

۳. این پژوهش با شناسایی چالش‌ها و موانع قانونی موجود این شاغلین و ارائه آن به مدیران تصمیم‌گیرنده و قانون‌گذاران برای اصلاح این قوانین، موجب رفاه بیشتر این گروه از شاغلین و درنهایت بهبود عملکرد و رضایت مشتریان و بالا رفتن رضایت اجتماعی می‌شود.

پژوهشگران مقاله کنونی به منظور شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ، ابتدا به بررسی پایگاه‌های علمی داخلی از جمله سیویلیکا، نورمگز، پایگاه مرکز علمی جهاد دانشگاهی (SID)، مگیران، علمنت و پرتال جامع علوم انسانی پرداختند. نتایج نشان داد پژوهشی داخلی که به شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ پرداخته باشد، انجام نشده است. سپس پژوهشگران به بررسی ۵ پایگاه علمی خارجی ساینس دایرکت، امرالد، وایلی، سیج، تیلور اند فرانسیس و پایگاه استنادی اسکوپوس بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ پرداختند. نتایج نشان داد که تاکنون مطالعه‌ای جامع، قابل اطمینان و باکیفیت که به صورت جامع به شناسایی تمامی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ در یک مطالعه پرداخته باشد، انجام نشده است. هر کدام از مطالعات موجود، تنها به بررسی برخی از کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ پرداخته‌اند، از جمله برنامه‌ریزی نیروی کار برای مطابقت با عرضه و تقاضای نیروی کار (چن، میسلاو و ویلسون^۱، ۲۰۱۵)، مدیریت عملکرد رفتار کارگران و ارزیابی آن با استفاده از سیستم‌های رتبه‌بندی برخط (آنلاین) (روزنبلات و همکاران^۲، ۲۰۱۷)، جبران خدمات و مزایا برای دستمزد کارکنان گیگ و القای رفتارهای مطلوب (لیمن^۳، ۲۰۱۸)، طراحی شغل (کوهن^۴، ۲۰۱۶؛ استانفورد، ۲۰۱۷)، مدیریت الگوریتمی (دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)، چگونگی جذب و انتخاب

کارگران توسط شرکت‌های بن‌سازه (ویلیامز، مک دونالد و مایز^۱، ۲۰۲۱)، برنامه‌ریزی و استخدام نیروی کار، آموزش و توسعه و ارزیابی عملکرد (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹). همچنین، جستوجوی پژوهشگران نشان داد تاکنون پژوهشی که به روش فراترکیب به شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ پرداخته باشد، انجام نشده است. بنابراین نوآوری پژوهش کنونی از سه جهت ذکر شده، می‌باشد.

با توجه به اینکه شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ برای بهبود برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری‌های مدیران و صاحبان صنایع به منظور استفاده هرچه بهتر از این نیروی کار بالقوه، لازم و ضروری است، همچنین با توجه با اینکه تاکنون پژوهشی جامع درباره کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ به روش فراترکیب انجام نشده است، پرسش اصلی پژوهش بدین شرح است: کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ کدام‌اند؟

مبانی نظری پژوهش

به عنوان یک سیستم اقتصادی، اقتصاد گیگ را می‌توان متشکل از شرکت‌های بن‌سازه واسطه، کارکنان گیگ و متقاضیان درنظر گرفت که به‌طور مشترک مدیریت، اجرا و درخواست کار گیگ مبنی بر بن‌سازه را انجام می‌دهند. اولین ویژگی کار گیگ مبنی بر بن‌سازه، این است که شامل منبع‌یابی توسط یک متقاضی برای کاری است که زمان نسبتاً کوتاهی دارد و توسط کارکنان گیگ مستقلی انجام می‌شود که از یک وظیفه به وظیفه‌ای دیگر منتقل می‌شوند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹).

دوم، کار گیگ مبنی بر بن‌سازه در غیاب رابطه استخدامی استاندارد بین کارفرما و کارمند انجام و سازماندهی می‌شود (استانفورد، ۲۰۱۷). به این ترتیب، آنها رابطه استخدامی در محدوده یک سازمان ندارند. در عوض، کارکنان گیگ مستقل و خوداشغال هستند. این امر آنها را از انواع دیگر نیروی کار

وقت که توسط یک سازمان استخدام می‌شوند، متفاوت می‌سازد، هرچند که در وظایفی با مدت معین کار می‌کنند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹).

مشخصه نهایی و مهم کار گیگ مبتنی بر بن‌سازه، این است که برون‌سپاری فعالیت‌های مبتنی بر گیگ توسط شرکت‌های بن‌سازه واسطه که به عنوان واسطه بین کارکنان گیگ و مقاضیان عمل می‌کنند، فعال می‌شود. بنابراین، هدف اصلی شرکت‌های بن‌سازه واسطه، تطبیق عرضه و تقاضای نیروی کار از طریق اتصال کارکنان گیگ و مقاضیانی است که از یکدیگر دور هستند، اما می‌خواهند با یکدیگر معامله کنند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹).

اگرچه کارکردهای سنتی مدیریت منابع انسانی مانند تخصیص کار و مدیریت عملکرد در بن‌سازه‌ها نیز به کار گرفته می‌شوند، اما به نظر می‌رسد این کارکردها در بن‌سازه‌ها، هم از نظر هدف و هم از نظر نحوه اجرا، تفاوت قابل توجهی با الگوهای سنتی منابع انسانی دارند (دوگان و همکاران، ۲۰۲۰). بن‌سازه‌های کار دیجیتال در حالی که مسئولیت‌های کارفرما را برای کارکنان گیگ انکار می‌کنند، با وجود این برای مدیریت آنها به طیف وسیعی از فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی متکی هستند، از جمله برنامه‌ریزی نیروی کار برای مطابقت با عرضه و تقاضا برای نیروی کار احتمالی (چن، میسلاو و ویلسون، ۲۰۱۵)، طراحی شغل برای ایجاد استقلال کارکنان برای این که در هر زمان و برای هر فردی که می‌خواهد، کار کنند (کوهن و ملکی^۱، ۲۰۱۷)، ساختار پاداش برای حفظ کارکنان شرکت و القای رفتار مطلوب (روزنبلات و همکاران، ۲۰۱۷)، هماهنگی و کنترل به شکلی که بتوان رفتار کارکنان گیگ را از راه دور کنترل کرد (لی و همکاران، ۲۰۱۵)، مدیریت عملکرد با استفاده از طرح‌های رتبه‌بندی برخط (آنلاین) که به مقاضیان کمک می‌کند عملکرد کارکنان گیگ را ارزیابی کنند (روزنبلات و همکاران، ۲۰۱۷)، مدیریت پرداخت که در آن هزینه‌ها به طور خودکار پرداخت و اداره می‌شود (کوهن و ملکی، ۲۰۱۷).

فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی، نقش مهمی در اکوسیستم‌های بن‌سازه ایفا می‌کنند، زیرا آنها ابزار ارزشمندی برای کنترل و هماهنگی تلاش‌های بازیگران انسانی هستند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹). در ادامه به چندین فعالیت مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ می‌پردازیم.

برنامه‌ریزی نیروی انسانی

اگرچه برنامه‌ریزی نیروی انسانی به‌طور سنتی به عنوان فرایندی برای تعیین نیازهای آینده شرکت به سرمایه انسانی تعریف می‌شود (لپاک و گوان، ۲۰۱۰)، در اقتصاد گیگ، نشان‌دهنده فعالیت‌هایی برای مطابقت عرضه و تقاضا برای نیروی انسانی می‌باشد. در واقع، برنامه‌ریزی نیروی انسانی، دلیل وجودی شرکت‌های بن‌سازه به عنوان واسطه بین کارکنان گیگ و متقارضیان است (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹).

از دیدگاه اکوسیستم، این فرایند از چند جنبه ارزشمند است که به نفع همه بازیگران در اکوسیستم است. کارکنان گیگ از حضور متقارضیان بیشتر سود می‌برند و بنابراین به‌طور بالقوه کار گیگ بیشتر به درآمد بالاتر برای آنها منجر می‌شود، در حالی که متقارضیان از عرضه فراوان کارکنان گیگ و درنتیجه امکانات بهتری برای کار مورد تقاضا پهنه‌مند می‌شوند و درنهایت این فرایند در اکوسیستم به نفع بن‌سازه واسطه است، زیرا تبادلات بیشتری را بین کارکنان گیگ و متقارضیان ایجاد می‌کند که بن‌سازه می‌تواند از این تبادلات هزینه دریافت کند، همچنین باعث رشد بن‌سازه و در برخی موارد، تسلط بر بازار می‌شود (گاور و کوزومانو، ۲۰۰۲).

استخدام و گزینش

از آنجایی که اثرات ایجاد شبکه برای بن‌سازه‌های واسطه در اکوسیستم ضروری است، آنها به دنبال جذب هرچه بیشتر کارکنان گیگ و متقارضیان هستند. از منظر اکوسیستم، مهم است که استخدام هر دو بازیگر به صورت

موازی انجام شود تا از عدم تطابق در عرضه و تقاضای کار جلوگیری شود. عدم تطابق عرضه و تقاضای نیروی کار برای اکوسیستم بن سازه مضر است. زمانی که تقاضای نیروی کار یا عرضه نیروی کار بسیار کم در اکوسیستم بن سازه رخ می دهد، ممکن است کارکنان گیگ یا متقدضیان گیگ بن سازه را ترک کنند. نیاز به حداکثر کردن و مطابقت با عرضه و تقاضای نیروی کار به این معنا نیست که شرکت های بن سازه واسطه، همیشه به همه اجازه دسترسی به اکوسیستم بن سازه را می دهند. در عوض، در برخی موارد، انتخاب دقیق کارکنان گیگ و/ یا متقدضیان برای تضمین ایجاد ارزش چندجانبه برای همه بازیگران اکوسیستم درگیر ضروری است (ناکاتسو، گروسمن و یاکوو^۱، ۲۰۱۴).

آموزش و توسعه

تحقیقات تجربی نشان می دهد که آموزش و توسعه کارکنان گیگ، مسئولیت خودشان تلقی می شود. شرکت های بن سازه واسطه از ارائه خدمات آموزشی و توسعه به کارکنان گیگ خودداری می کنند، البته همیشه این طور نیست. برای نمونه، به رانندگان اوبر دستور العمل هایی درباره چگونگی بهبود رتبه بندی و درآمد مسافران ارائه می شود (روزنبلات و استارک، ۲۰۱۶). در شهر نیویورک، اوبر از رانندگان تاکسی با عملکرد ضعیف می خواهد در جلسات آموزشی شرکت کنند تا از وضعیتی که کارکنان گیگ خدمات ضعیفی را به متقدضیان ارائه می دهند که می تواند موجب ترک متقدضیان اکوسیستم اوبر شود، اجتناب کنند (تفت^۲، ۲۰۱۸). افزون بر آموزش کارکنان گیگ، شرکت های بن سازه واسطه متقدضیان را نیز آموزش می دهند. برای نمونه، بن سازه های تحويل غذا مانند دلیورو و اوبر ایتس به متقدضیان خود- رستوران ها- درباره عملکرد الگوریتم آموزش می دهند تا اطمینان حاصل کنند که وعده های غذایی به موقع آماده می شوند تا کارکنان گیگ وقت خود را برای انتظار در رستوران تلف نکنند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹).

مدیریت عملکرد

یک نقش کلیدی که توسط مدیر منابع انسانی با کمک الگوریتم‌ها و سایر فناوری‌ها انجام می‌شود، نظارت بر فعالیت و عملکرد کارکنان گیگ است (کلوگ و همکاران^۱، ۲۰۱۹). یک عنصر کلیدی در استفاده مدیریت منابع انسانی از الگوریتم‌ها و فناوری‌های مرتبط این است که آنها به صورت شفاف استفاده شوند. کارکنان باید بدانند که این داده‌ها درباره آنها جمع‌آوری می‌شود و همچنین باید حق تأیید صحت آن را داشته باشند. همچنین، بخش منابع انسانی باید درباره نحوه استفاده از فناوری پاسخگو باشد. کارکنان باید این آگاهی را داشته باشند که چگونه اطلاعات جمع‌آوری شده بر نتایج شغلی آنها تأثیر گذاشته است (چنگ و هکت^۲، ۲۰۲۱). در اقتصاد گیگ، مدیریت عملکرد با رتبه‌بندی سطوح عملکرد و استفاده از بازخورد متقاضی (مشتری) برای ارزیابی عملکرد کارکنان گیگ به دست می‌آید. برای نمونه، اوبر، لیفت و دلیورو از یک سیستم رتبه‌بندی که شامل درخواست بازخورد از متقاضیان در مقیاس رتبه‌بندی ستاره است، استفاده می‌کنند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹).

جبران خدمات

متقاضیان، خدمات ارائه شده توسط کارکنان گیگ و تلاشی که توسط واسطه برای مطابقت عرضه و تقاضا برای نیروی کار انجام می‌شود، را جبران می‌کنند. با وجود این، جبران خدمات برای عملکرد کارکنان گیگ غیرمستقیم است، زیرا متقاضیان هزینه‌ای را به شرکت بن‌سازه واسطه می‌پردازند که بخشی از آن توسط واسطه گرفته می‌شود و مابقی به کارکنان گیگ منتقل می‌شود. از منظر اکوسیستم، این که کارکنان گیگ، سطح جبران خدمات را مفید و مناسب بدانند، بسیار مهم است، زیرا از این طریق اطمینان حاصل می‌شود که هر دو طرف درگیر مبادلات چندجانبه در اکوسیستم و متعهد به آن هستند (بریدباخ و بروdi، ۲۰۱۷).

سال ۱۴۰۳ / شماره ۲ (۸۴) / تابستان

نشریه علمی مدیریت نوآوری

شناسنامه
فاطمه کربیعی جعفری، مریم دانشوار و زهرا عباس‌زاده سوادی
کارکرد های مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب

ارتباطات

وود و همکاران (۲۰۱۸) می‌نویسند در حالی که ارتباطات رودررو بین کارکنان گیگ کمیاب است، فضای برخط (آنلاین) می‌تواند به تجربه کارکنان گیگ کمک کنند (وود، لهدونوریتا و گراهام^۱، ۲۰۱۸). پتریگلیری و همکاران (۲۰۱۹) بیان می‌کنند که کارکنان گیگ شرکت‌کننده، تمایل دارند «محیط‌های نگهداری» بسازند تا احساسات طاقت‌فرسایی را که با نبود محل کار فیزیکی به وجود می‌آیند، کاهش دهند (پتریگلیری، اشфорد و ورزنيفسکی^۲، ۲۰۱۹). در مجموع، از آنجایی که کارکنان گیگ قادر ارتباطات اجتماعی با ثبات‌تری هستند که ویژگی کار سنتی است، بنابراین باید برای ایجاد روابط، ایجاد پیوند با سایر کارکنان گیگ مستقل، مشتریان، حامیان و کارفرمایان، به شکلی مستقل عمل کنند (اشفورد، کازا و رید^۳، ۲۰۱۸).

طراحی شغل

منابع انسانی، نقش مهمی در توسعه طراحی شغلی مناسب برای همه نقش‌ها در یک سازمان دارد. از آنجایی که مشارکت کارکنان گیگ نمی‌تواند از طریق روابط نزدیک با سرپرستان یا حتی یک رابطه شغلی بلندمدت مورد تشویق قرار گیرد، ویژگی‌های کاری (مانند ویژگی‌های وظیفه و معنادار بودن شغل)، نقش مهمی در حفظ و توسعه شغل ایفا می‌کنند. به همین ترتیب، بریکا و شرودر (۲۰۱۹) توضیح می‌دهند که چگونه می‌توان از کار فیزیکی برای ایجاد شغلی با ویژگی‌هایی که به بهترین وجه با نیازها و ملاحظات شخصی کارکنان گیگ مطابقت دارد، استفاده کرد. اگرچه محدودیت‌های سازمانی از نظر محتوای خود وظایف وجود خواهد داشت، اما هدف نهایی، فراهم کردن محیط کاری است که تا حد امکان انگیزه‌بخش باشد (بریکا و شرودر^۴، ۲۰۱۹).

- 1- Wood, Lehdonvirta and Graham
- 2- Petriglieri, Ashford and Wrzesniewski
- 3- Ashford, Caza and Reid
- 4- Bricka and Schroeder

پیشینه‌های پژوهش

پژوهش‌های پیشین داخلی و خارجی صورت‌پذیرفته در این حوزه به شرح زیر تبیین شده است.

کاویتا آ و پارواتی^۱ (۲۰۲۳)، پژوهشی با عنوان «تغییر مسیر چشم‌انداز اشتغال: مطالعه‌ای در زمینه گزینه‌های کاری برای نیروی کار بن‌سازه در ایالت کرالا هند»، انجام دادند. یافته‌ها نشان داد نیروهای شاغل در بن‌سازه‌ها در انواع مختلفی از کارهای بن‌سازه‌ای از جمله مشاغل مبتنی بر وب و وابسته به جغرافیا طبقه‌بندی می‌شوند. کار در بن‌سازه به عنوان یک گزینه شغلی بیشتر مورد توجه نیروی کار جوان است. همچنین، یافته‌ها نشان داد با این‌که کار بن‌سازه توسط همه گروه‌ها انتخاب می‌شود، افرادی که دارای مدارک تحصیلی بالاتر بودند، بیشتر در کار مبتنی بر وب مشغول بودند. از لحاظ جنسیتی نیز مشخص شد زنان بیشتر در کارهای مبتنی بر وب مشغول هستند، در حالی که مشاغل مبتنی بر مکان بیشتر توسط مردان انجام می‌شود.

دیویدسون و همکاران^۲ (۲۰۲۳)، در پژوهشی با عنوان «نوع شناسی و دستور کار تحقیقاتی کارگران گیگ: پیشرفت تحقیق برای ارائه‌دهندگان خدمات خط‌مقدم»، به بررسی وضعیت شغلی منحصر به فرد کارگران گیگ به عنوان پیمانکاران مستقل و تأثیر آنها بر مصرف کنندگان و درک کارگران شرکت‌کننده از اشتغال خود و چگونگی تأثیر آن بر نتایج عملکرد شغلی شان پرداختند. چهار گروه از تحلیل خوش‌های با نام‌های «بیگانه دوسوگرا»، «چرخدنده شایسته»، «خودی مستقل» و «رفیق معهد»، به دست آمدند.

اوچیاما و همکاران^۳ (۲۰۲۲)، در پژوهشی با عنوان «اقتصاد گیگ، حمایت اجتماعی و نابرابری بازار کار: درس‌هایی از مالزی»، به ارائه دیدگاهی جدید درباره حمایت اجتماعی از نیروی کار گیگ در مالزی پرداختند. داده‌های جمع‌آوری شده بر اساس تحلیل موضوعی با استفاده از ۱۵ موضوع فرعی و ۳

شناسانه فاطمه کربنی چغفی، مریم دانشوار و زهرا عباس‌زاده سوادی
کارکرد های مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب

1- AC and P
 2- Davidson et al
 3- Uchiyama et al

موضوع اصلی، کار شایسته کوتاه‌مدت مبتنی بر عملکرد، بن‌سازه و عملیات مشتری محوری و اکوسیستم برای پایداری نیروی کار گیگ، مورد بررسی قرار گرفته است.

مک دانل و همکاران (۲۰۲۱)، پژوهشی با عنوان «مدیریت منابع انسانی با واسطه فناوری در اقتصاد گیگ»، انجام دادند. یافته‌ها نشان داد با توجه به این‌که شرایط کار سازمان‌های بن‌سازه دیجیتال بسیار فردی است و پیامدهای مربوط به مدیریت منابع انسانی در ارتباط با قوانین و سیاست‌های اتحادیه‌ها متفاوت است، باید بر اساس آن بررسی و تنظیم شود. همچنین، نقش و ارزش عملکردهای منابع انسانی سازمانی و به‌طور سنتی فعالیت‌های منابع انسانی مانند انتخاب، آموزش و توسعه و ... ممکن است در زمینه کارکنان گیگ تغییر کند.

ولیامز و همکاران (۲۰۲۱)، پژوهشی با عنوان «استخدام در اقتصاد گیگ: جذب و انتخاب در سیستم‌عامل‌های دیجیتال»، انجام دادند. یافته‌ها نشان داد که چگونه بن‌سازه‌ها، شیوه‌های استخدام سنتی را با اشکال جدیدی از فهرست کوتاه الگوریتمی ترکیب می‌کنند که به خطرات خاص صنعت برای کارکنان بن‌سازه منجر می‌شود.

دوگان و همکاران (۲۰۲۰)، پژوهشی با عنوان «مدیریت الگوریتمی و کار برنامه کاربردی در اقتصاد گیگ: دستور کار تحقیقاتی برای روابط استخدامی و مدیریت منابع انسانی»، انجام دادند. نتایج حاصل از این تحقیقات، چندین حوزه که به‌شدت تحت‌تأثیر مدیریت الگوریتمی قرار گرفته‌اند، به‌ویژه ماهیت روابط استخدامی و فرایندهای طراحی شغل را شناسایی می‌کنند. همچنین با شناسایی نقش حیاتی فناوری در تسهیل کار در اقتصاد گیگ، پیشنهاد می‌کنند که تمایز کار برنامه کاربردی از دیگر انواع کار گیگ، اولین گام مهم برای یک گونه‌شناسی منسجم‌تر از کارگران گیگ و درک بهتر مسائلی است که چنین کارکنانی با آن روبرو هستند.

ماجرینک و کیگان (۲۰۱۹)، پژوهشی با عنوان «مفهوم‌سازی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ؛ با چشم‌انداز اکوسیستم بن‌سازه»، انجام دادند. نتایج بررسی‌ها نشان داد فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ برای اداره اکوسیستم‌های بن‌سازه با همسو کردن مبادلات چندجانبه سه بازیگر کلیدی اقتصاد گیگ، برای ایجاد ارزش مشترک طراحی شده‌اند و اجرای فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ، منوط به مشارکت و فعالیت‌های این بازیگران اقتصاد گیگ است.

الماسپور و همکاران (۱۴۰۰) پژوهشی با عنوان «ارائه چارچوبی برای مدیریت منابع انسانی گیگ در کسب‌وکارهای بن‌سازه‌ای»، انجام دادند. درنتیجه تحلیل داده‌ها، ۱۳ عامل محیطی، ۷ کارکرد اصلی مدیریت منابع انسانی و چگونگی انجام آنها و ۸ شیوه ایجاد ارزش بررسی شده است. یافته‌ها، چارچوبی را برای مدیریت منابع انسانی گیگ در بن‌سازه‌ها از راه شناسایی نیروها و عوامل اقتصایی مؤثر بر منابع انسانی، کارکردهای اصلی مدیریت منابع انسانی در بن‌سازه‌ها و نحوه ارزش‌آفرینی کارکردها برای ذی‌نفعان ارائه می‌کنند.

بررسی پژوهش‌های پیشین درباره کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ نشان می‌دهد که در هر یک از این پژوهش‌ها، تنها به برخی از این کارکردها اشاره شده است، از جمله دوگان و همکاران (۲۰۲۰)، مدیریت الگوریتمی را به عنوان «سیستم کنترلی که در آن به الگوریتم‌های خودآموز، مسئولیت تصمیم‌گیری و اجرای تصمیمات مؤثر بر کار داده می‌شود»، اشاره می‌کند. میجرینک، بونز و همکاران (۲۰۲۱)، اصطلاح «مدیریت منابع انسانی الگوریتمی» را برای توصیف استفاده از الگوریتم‌های نرم‌افزاری که بر اساس داده‌های دیجیتال برای تقویت تصمیم‌های مرتبط با منابع انسانی یا خودکارسازی فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی عمل می‌کنند، پیشنهاد می‌دهند. کیگان و میجرینک (۲۰۲۱)، فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی را که توسط بن‌سازه با ایجاد مدیریت منابع انسانی بدون استخدام، با استفاده از مدیریت الگوریتمی برای خودکارسازی فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی که

به‌طور سنتی توسط مدیران منابع انسانی انجام می‌شود، تبیین می‌کند.
پژوهش انجام‌شده توسط ویلیامز و همکاران (۲۰۲۱) بر بررسی چگونگی جذب
و انتخاب کارگران مستقل توسط سازمان‌های بن‌سازه مختلف متمرکز است.
آنونی مک دانل و همکاران (۲۰۲۱) به بررسی عملکرد مدیریت منابع انسانی با
واسطه فناوری در اقتصاد گیگ پرداختند.

بنابراین با توجه به مرور ادبیات که خلاصه‌ای از آن ذکر شد، همچنین
اهمیت این بخش از نیروی کار که به‌طور فزاینده‌ای در حال افزایش است،
نوآوری پژوهش کنونی از سه جهت می‌باشد:

۱. تاکنون پژوهشی داخلی که به شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی
در اقتصاد گیگ پرداخته باشد، انجام نشده است.

۲. هر کدام از پژوهش‌های خارجی، فقط به شناسایی و بررسی برخی از
کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ پرداختند و تاکنون
مطالعه‌ای جامع، قابل اطمینان و باکیفیت که به صورت جامع به شناسایی
تمامی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ در یک مطالعه
پرداخته باشد، انجام نشده است.

۳. تاکنون پژوهشی به روش فراترکیب در زمینه شناسایی کارکردهای
مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ انجام نشده است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش کنونی از نظر هدف، توسعه‌ای؛ از لحاظ ماهیت داده‌ها و سبک تحلیل
داده‌ها، جزو پژوهش‌های کیفی و بر اساس جمع‌آوری داده‌ها، اسنادی است. از
منظور روش انجام پژوهش، تحلیلی- توصیفی است و داده‌های پژوهش با
استفاده از روش کیفی فراترکیب، جمع‌آوری و تحلیل شده‌اند. در بین مطالعات
کیفی، روش «فراترکیب کیفی»، رویکردی منسجم برای تحلیل داده‌هاست.
فراترکیب، مهمترین و متداول‌ترین روش‌شناسی برای ترکیب نتایج پژوهش‌های

کیفی و مطالعات موردی است (اروین، برادرسون و سامرز^۱، ۲۰۱۱). نقطه قوت روش فراترکیب در توانایی آن نسبت به شناسایی مقوله‌های مشترک و ایجاد یک چارچوب مفهومی از پیکره پیشینه است. از میان الگوهای پیاده‌سازی روش فراترکیب، در این پژوهش الگوی هفت مرحله‌ای ساندلوسکی و باروسو به کار گرفته شده است. این الگو نسبت به سایر الگوها کامل‌تر بوده و تمام اقدامات لازم برای انجام روش فراترکیب را شامل می‌شود و در پژوهش‌های فراترکیب بیشترین کاربرد را دارد (شمس و همکاران، ۱۴۰۰؛ شرفی و همکاران، ۱۳۹۹؛ نوری، ۱۴۰۱؛ شهرامفر و همکاران، ۱۴۰۱). این الگو شامل مراحل: ۱. تنظیم پرسش‌های پژوهش، ۲. مرور نظاممند (سیستماتیک) ادبیات، ۳. جست‌جو و انتخاب مقالات مناسب، ۴. استخراج اطلاعات مقالات، ۵. تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی، ۶. کنترل کیفیت شناسه‌های استخراجی و ۷. ارائه یافته‌ها می‌باشد (اروین، برادرسون و سامرز، ۲۰۱۱).

شکل ۱. گام‌های متوالی روش فراترکیب

شناسایی فاطمه کربیعی جعفری، مریم دانشوار و زهرا عباس‌زاده سودمنی
کارکردی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فراترکیب

یافته‌های پژوهش

گام اول: تنظیم پرسش‌های پژوهش. در روش فراترکیب طرح پرسش پژوهش اولین گام بوده و چارچوب کلی روند تحقیق را مشخص می‌کند. در پژوهش کنونی پژوهشگران به دنبال پاسخ به این پرسش بوده‌اند که کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ کدام‌اند؟

گام دوم: مرور نظاممند (سیستماتیک) ادبیات. به‌منظور مرور نظاممند (سیستماتیک) از روش فراترکیب استفاده شده است. اشتاتبروکس و پترسون بیان کرده‌اند که اهمیت فراترکیب در این است که این روش شناخت جامع‌تر و درک عمیق‌تری نسبت به پدیده مورد بررسی ارائه می‌دهد و کمک می‌کند تصمیم‌گیری‌ها بر اساس شواهد علمی و یافته‌های پژوهشی انجام شود. با توجه به این که در روش کیفی فراترکیب طی مطالعات جامع و نظاممند (سیستماتیک) به بررسی پیشینه پژوهش می‌پردازد، دانش و بیشن محقق نسبت به حوزه مورد بررسی افزایش می‌یابد (حسینیان پویا و گودرزی، ۱۳۹۴). به‌منظور شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ، پژوهشگران به جست‌وجوی نظاممند (سیستماتیک) پژوهش‌های انجام‌شده مربوط به این عوامل در ۵ پایگاه علمی ساینس دایرکت، امrald، وایلی، سیج، تیلور اند فرانسیس و همچنین پایگاه استنادی اسکوپوس بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۳ با هدف تعیین اسناد معتبر و مرتبط با پرسش پژوهش و با کلیدواژه‌های منتخب، پرداختند. دلیل بررسی از سال ۲۰۱۰ است که اصطلاح «اقتصاد گیگ»، اولین بار توسط تینا براون در سال ۲۰۰۹ در بحث‌هه بحران مالی جهانی ابداع شده است، هرچند بر اساس گزارش پایگاه استنادی اسکوپوس، مقالات در حوزه اقتصاد گیگ از سال ۲۰۱۶ منتشر شده‌اند، با وجود این برای اطمینان بیشتر از صحت داده‌ها از سال ۲۰۱۰، بررسی شده است. همچنین، علت انتخاب پایگاه‌های ذکر شده این است که بر اساس پژوهش (بتمونخ، فکته فارکاس و لکنر^۱، ۲۰۲۲)، بیشترین مقالات حوزه اقتصاد گیگ در مجلات وایلی، سیج و تیلور اند فرانسیس منتشر شده‌اند. همچنین به‌منظور ایجاد اطمینان بیشتر، پژوهشگران مقاله کنونی نیز در راستای

شناسایی مجلاتی که بیشترین مقالات را در حوزه اقتصاد گیگ دارند، یک تحلیل علم‌سنجی با نرم‌افزار R انجام داده‌اند. بر اساس این تحلیل، بیشترین مقالات در حوزه اقتصاد گیگ در مجلاتی منتشر شده‌اند که توسط انتشارات ساینس دایرکت، امrald، وایلی، سیج، تیلور اند فرانسیس به چاپ رسیده‌اند، درنتیجه به منظور دسترسی به مقالات بیشتر، جستجو و افزون بر پایگاه استنادی اسکوپوس، در این انتشارات نیز که جز معتبرترین انتشارات علمی و دانشگاهی هستند، انجام شده است. پروتکل‌های مورداستفاده در پژوهش کنونی در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. پروتکل‌های مورداستفاده در پژوهش

موضوع	پروتکل در پژوهش حاضر
هدف پژوهش	شناسایی کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ
منابع مورداستفاده در پژوهش	Emerald, Science Direct, Sage, Wiley, Taylor, Scopus
واژگان کلیدی جستجو	“gig economy” & “Human Resource Management”, “gig economy” & “Human Resource Management Functions” “gig economy” & “Human Resource Management Practices”, “gig economy” & “Human Resource Functions”, “gig economy” & “Human Resource Practices”
راهبرد	انواع مقالات پژوهشی، مروری، و کتب مرتبط با موضوع Research Articles, Review Articles, Conferences Articles, book سال انتشار: ۲۰۲۳-۲۰۱۰ جایگاه کلیدوازدها: عنوان، چکیده و واژگان کلیدی پژوهش‌ها
معیارهای ورود	تمام اسناد علمی پژوهشی، مروری، کنفرانسی و کتب مرتبط با موضوع
معیارهای خروج	اسناد علمی تکراری، اسناد علمی مغایر از جهت چکیده و محتوا
ابزار اعتبارسنجی پژوهش (روایی)	CASP
نحوه تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی	کدگذاری باز و کدگذاری محوری
تأیید پایایی مؤلفه‌های استخراجی (پایایی)	شاخص کاپا
نرم‌افزار مورداستفاده برای انجام فراترکیب	MAXQDA, EXCEL

گام سوم: جستجو و انتخاب مقاله‌های مناسب. در بررسی‌های اولیه بر اساس کلیدواژه‌های منتخب، تعداد ۱۱۷ منبع یافت شد که پس از طی مراحل غربال‌گری و اعتبارسنجی و بهره‌گیری از ابزار برنامه مهارت ارزیابی حیاتی^۱ درنهایت ۲۱ مقاله برای بررسی کامل و تحلیل محتوا برگزیده شده است. برای استفاده از ابزار برنامه مهارت ارزیابی حیاتی، یک پرسشنامه از معیارهای ارزیابی، ایجاد و به هر پرسش بر اساس محتویات هر مقاله، امتیازی بر اساس طیف ۵ گزینه‌ای لیکرت، داده شد. این معیارها شامل: اهداف پژوهش، منطق روش، طرح پژوهش، نمونه‌برداری، جمع‌آوری داده‌ها، انکاس‌پذیری، ملاحظات اخلاقی، دقت تحلیل، تبیین روش پژوهش می‌باشند. شکل ۲، خلاصه‌ای از نتایج جستجو و فرایند بازبینی برای انتخاب مقاله‌ها را نشان می‌دهد.

در جستجوی اولیه از پایگاه‌های اطلاعاتی تعداد ۱۱۷ سند علمی به دست آمد.

تعداد استناد علمی حذف شده به دلیل تکراری بودن (n=12)

تعداد استناد علمی بررسی شده از نظر چکیده = ۱۰۵

تعداد استناد علمی حذف شده از نظر چکیده (n=48)

تعداد استناد علمی بررسی شده از نظر محتوا = ۵۷

تعداد استناد علمی حذف شده از نظر محتوا (n=36)

تعداد استناد علمی نهایی = ۲۱

شکل ۲. نتایج جستجو و فرایند بازبینی برای انتخاب مقالات

گام چهارم: استخراج اطلاعات مقاله‌ها. ابتدا تمام عوامل استخراج شده از مطالعه ۲۱ پژوهش منتخب، به صورت شناسه (شاخص) در نظر گرفته شد و سپس این شناسه‌ها با توجه به ماهیت و محتوای شان در یک مفهوم مشابه دسته‌بندی شدند تا به این ترتیب مفاهیم و موضوعات پژوهش با ترکیب شناسه‌های مشابه شکل داده شوند.

گام پنجم: تحلیل و ترکیب یافته‌های کیفی. در این مرحله، برای انجام تحلیل محتواز شناسه‌گذاری باز و شناسه‌گذاری محوری استفاده شده است. در شناسه‌گذاری باز، مفاهیم درون مصاحبه‌ها و اسناد و مدارک بر اساس ارتباط با موضوعات مشابه طبقه‌بندی می‌شوند. شناسه‌های اولیه‌ای که با هم ارتباط دارند، در یک مقوله فرعی قرار می‌گیرند. در شناسه‌گذاری محوری، مقوله‌های فرعی مرتبط با هم یک مقوله اصلی را تشکیل می‌دهند (مرادی و میرالماسی، ۱۳۹۵). به منظور انجام فرایند شناسه‌گذاری، روش ارائه‌شده توسط کلارک و براون (۲۰۱۳)، تحلیل شد که در ادامه تشریح شده است (کلارک و براون، ۲۰۱۳^۱):

مرحله اول. آشنایی با داده‌ها: در این بخش از پژوهش، پژوهشگران تلاش کرده‌اند تا با عمق و گستره محتوایی داده‌ها آشنا شوند؛ بدین منظور متن مقاله‌ها به دقت مطالعه شد.

مرحله دوم. ایجاد شناسه‌های اولیه: در این مرحله پس از خواندن مقاله‌ها و آشنایی دقیق با آنها، استخراج و ایجاد شناسه‌های اولیه از مقاله‌ها انجام شد. در این مرحله ۲۸ شناسه اولیه از مقاله‌ها حاصل شد.

مرحله سوم. جستجوی شناسه‌های محوری: در این مرحله پژوهشگران در هنگام تحلیل داده‌ها و شناسه‌ها، به دنبال ایجاد یک مضمون هستند. مرحله سوم به دنبال این موضوع است که چگونه شناسه‌های مختلف می‌توانند برای ایجاد یک مضمون ترکیب شوند. در این مرحله، پژوهشگران شناسه‌های ناقص یا نامرتب و همچنین شناسه‌های تکراری را کنار گذاشتند. در این بخش ۱۰ شناسه استخراجی تکرار شده و بنابراین این شناسه‌ها حذف و فقط شناسه‌های

متفاوت از هم، باقی گذاشته شد. در این مرحله ۱۸ شناسه محوری توسط پژوهشگران به دست آمد.

مرحله چهارم. شکل گیری مضامین سازمان دهنده: این مرحله شامل دو مرحله بازبینی و تصفیه و شکل دهی به مضمون های سازمان دهنده است. مرحله اول شامل بازبینی در سطح خلاصه های شناسه گذاری شده است. در مرحله دوم، اعتبار مضمون های سازمان دهنده در رابطه با مجموعه داده ها در نظر گرفته شده است. در این مرحله پژوهشگران به ۷ مضمون سازمان دهنده مطابق جدول ۲ دست پیدا کردند.

مرحله پنجم. تعریف و نام گذاری مضامین فراگیر: در این مرحله پژوهشگران درنهایت پس از رفت و برگشت در میان مضامین سازمان دهنده به یک مضمون فراگیر دست یافتند، که در زمینه موردنظر تحقیق، قابل تبیین است. در جدول ۲ مضمامین سازمان دهنده که مضمون فراگیر از آنها استخراج شده، ارائه شده است.

جدول ۲. مضامین فرعی، سازمان دهنده و مضمون فراگیر

مضامون فراگیر	مزمون منابع انسانی	مضامین سازمان دهنده	مضامین فرعی
			برنامه ریزی
			تطبیق عرضه و تقاضا
			فناوری و پیش بینی عرضه و تقاضا
			مدیریت الگوریتمی
			کارمندیابی اینترنتی
			استخدام و جذب منابع انسانی
			شیوه استخدام
			آموزش برخط (آموزش مجازی)
			آموزش اصول کاری
			شیوه پرداخت
			قیمت گذاری الگوریتمی
			طراحی کار مجازی
			وضع قوانین و مقررات کاری
			ارزیابی کمی و کیفی
			ارزیابی الگوریتمی
			نظرارت مستمر بر انجام کار
			شیوه ارتباط
			اخذ بازخورد
			حل تعارض بین انجام دهنده و درخواست کننده کار

برنامه‌ریزی منابع انسانی: برنامه‌ریزی منابع انسانی، مهم‌ترین کارکردی است که باید در یک سازمان انجام شود تا از دردسترس بودن نیروی کار مناسب برای نقش‌ها، وظایف و مشاغل مناسب در زمان مناسب، به منظور دستیابی به اهداف و مقاصدی که تعیین شده‌اند، اطمینان حاصل شود (کیار، دیگو و مارا^۱، ۲۰۲۳).

استخدام و جذب منابع انسانی: استخدام از دو مرحله جذب و انتخاب تشکیل می‌شود. جذب، فرایندی است که به وسیله آن افرادی که به نظر می‌رسد توانایی لازم برای عضویت سازمان و انجام دادن وظایف محول شده را دارند، شناسایی و موجبات جذب آنها به سوی سازمان فراهم می‌شود. به فرایند گزینش مناسب‌ترین افراد برای پست‌ها از گروه متقاضیان کار، انتخاب گفته می‌شود (خان^۲، ۲۰۲۳).

آموزش و توسعه منابع انسانی: توسعه منابع انسانی، تلاش برنامه‌ریزی شده‌ای است که توسط مدیریت برای بهبود شایستگی کارکنان و عملکرد سازمان از طریق آموزش، تعلیم و برنامه‌های توسعه انجام می‌شود (یولیانتاری و مارتینی^۳، ۲۰۱۹).

جبران خدمات منابع انسانی: جبران خدمات که به عنوان پاداش نیز شناخته می‌شود، هر نوع پاداشی است که به کارکنان در قبال مشارکت آنها در سازمان داده می‌شود (سیگ، ۲۰۲۰).

طراحی شغل: طراحی شغل به روشه که کار در آن ساختاردهی، سازماندهی، تجربه و انجام می‌شود، اشاره دارد. در حقیقت، بر وظایف و فعالیت‌هایی که کارکنان روزانه برای سازمان خود به منظور دستیابی به نتایج مثبت سازمانی و فردی انجام می‌دهند، متمرکز است (لقمانی، سوتیریادو و دویل^۴، ۲۰۲۴).

مدیریت عملکرد: مدیریت عملکرد، فرایند برنامه‌ریزی، سازماندهی، اجرا و

1- Chiara, Diego and Mara

2- Khan

3- Yuliantari and Martini

4- Loghmani, Sotiriadou and Doyle

کنترل دستاوردهای عملکرد است و به طور مستمر توسط مدیریت به کارکنان، بین کارکنان و سرپرست مستقیم آنها ابلاغ می‌شود (کارمیلا و همکاران^۱، ۲۰۲۴).

ارتباطات: ارتباطات را فرایندی دوطرفه توصیف می‌کنند که شامل دستیابی شرکت‌کنندگان به درک متقابل فراتر از رمزگذاری و رمزگشایی صرف اطلاعات، اخبار، ایده‌ها و احساسات است. افزون‌بر این، مهم است که آنها محتوای معناداری را در پیام‌های ارسال‌شده ایجاد کرده و به اشتراک بگذارند (فاطمین^۲، ۲۰۱۸).

گام ششم: کنترل کیفیت شناسه‌های استخراجی. برای حفظ و کنترل کیفیت مطالعه، در سراسر پژوهش، تلاش شده است توضیحات روشن و واضحی برای گزینه‌های موجود در پژوهش و گام‌های اتخاذ‌شده تبیین شود و مقاله‌ها بر اساس مطالعات موجود در ادبیات نظری و پیشینه پژوهش، جستجو شوند، همچنین پژوهشگران از راه کارهای مختلف الکترونیکی و دستی بهره برده و از ابزار برنامه مهارت ارزیابی حیاتی نیز برای ارزیابی روایی مطالعات استفاده شده است. نتایج ماتریس برنامه مهارت ارزیابی حیاتی در جدول ۳ نشان داده شده است. درنهایت، افزون‌بر پژوهشگران که به شناسه‌گذاری اولیه اقدام کرده‌اند، پژوهشگری دیگر همان متن را بدون اطلاع از شناسه‌های او و جدگانه، شناسه‌گذاری کرده است. داده‌های حاصل در قالب یک ماتریس دو بعدی شامل شناسه‌گذاران و شناسه‌های آنها تنظیم و درنهایت به منظور ارزیابی پایایی، ضریب کاپا محاسبه شده است. درصورتی که شناسه‌های این دو پژوهشگر به هم نزدیک باشد، توافق بالا بین این دو شناسه‌گذار را نشان می‌دهد که تبیین‌کننده پایایی است. برای سنجش میزان توافق بین دو شناسه‌گذار از آزمون کاپا که به کاپای کوهن معروف است، استفاده شده است. ضریب کاپا بین $1 + 1 - 1$ تغییر می‌کند که مقدار $1 + 1$ در آن به معنای توافق کامل بین شناسه‌گذاران و $1 - 1$ به معنای عدم توافق و مقدار صفر نیز ناشی از شناس و تصادفی بودن توافق است. با درنظر گرفتن تعداد شناسه‌های ایجاد‌شده مشابه و مختلف، مقدار شاخص کاپا برابر 0.80 به دست آمد که با توجه به قرارگرفتن ضریب در بازه $0.61 - 0.80$

1- Karmila et al

2- Fatimayin

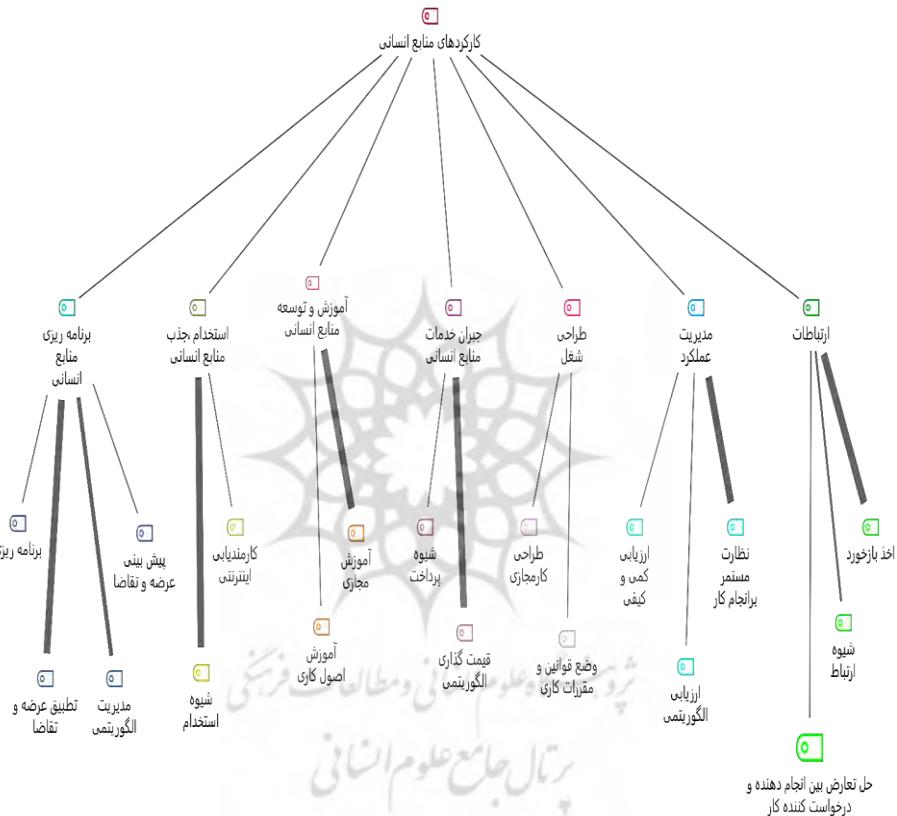
می‌توان گفت: ضریب توافق در سطح بسیار خوبی بوده و از پایایی مناسب برخوردار است (مانیان و رونقی، ۱۳۹۴).

جدول ۳. نتایج ماتریس برنامه مهارت ارزیابی حیاتی

منابع	معیارها									
	اهداف پژوهش	منطق روش	فرم پژوهش	نمودهای پژوهش	جمع آوری داده‌ها	اندازه‌پذیری	متلکات اثائقی	دقت تحلیل	بیان روش‌نیافرده‌ها	ازدش پژوهش
(گاریسون و بیسوس، ۲۰۲۲)	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴
(استوارت، شاناهم و اسمیت، ۲۰۲۰)	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۴	۴	۵
(میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹)	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۵
(کاویتا آ و پارواتی، ۲۰۲۳)	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۵
(سینی، ماکارون و تاسیناری، ۲۰۲۲)	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۵
(دی، توره و راوی، ۲۰۲۲)	۴	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۴	۴
(کوهن، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱)	۵	۵	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۴	۵
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۳	۴
(مک دائل و همکاران، ۲۰۲۱)	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۳	۳	۳	۴
(سینگ و همکاران، ۲۰۲۲)	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۵	۵
(مجید سنی و آجون‌بادی، ۲۰۱۹)	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۴	۴	۴	۵
(اشمیت و همکاران، ۲۰۲۲)	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴
(کانلی و همکاران، ۲۰۲۱)	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴
(ویلیامز، مک دونالد و مایر، ۲۰۲۱)	۵	۵	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۵
(کین و جوسراند، ۲۰۱۹)	۴	۴	۴	۴	۴	۳	۴	۴	۳	۴
(ونکاتسواران، ۲۰۲۲)	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴
(والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱)	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴	۴
(مک دائل و همکاران، ۲۰۱۸)	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۲)	۵	۵	۵	۴	۴	۵	۵	۴	۴	۵
(کروپانزانو و لم، ۲۰۲۳)	۴	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴
(کاست، فیزلر و وانگ، ۲۰۲۰)	۴	۴	۴	۳	۳	۳	۳	۳	۳	۴

گام هفتم: ارائه یافته‌ها. یافته‌های حاصل از مراحل پیش، در این مرحله ارائه می‌شود. در مجموع ۷ کارکرد اصلی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ شامل برنامه‌ریزی منابع انسانی، جذب و استخدام منابع انسانی، آموزش و

توسعه منابع انسانی، جبران خدمات منابع انسانی، طراحی شغل، مدیریت عملکرد و ارتباطات؛ و ۱۸ کارکرد فرعی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ شناسایی شد که نتایج در پیوست ۱ نشان داده شده است. بر اساس شناسه‌های اصلی و فرعی که از تحلیل‌ها به دست آمده است، الگوی مفهومی پژوهش توسعه یافته که در شکل ۳ خروجی نرم‌افزار مکس کیودا ارائه شده است.

شکل ۳. کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ

بحث و تحلیل یافته‌ها

یافته‌های پژوهش کنونی نشان داد درمجموع ۷ کارکرد اصلی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ شامل برنامه‌ریزی منابع انسانی، جذب و استخدام منابع انسانی، آموزش و توسعه منابع انسانی، جبران خدمات منابع انسانی، طراحی

شغل، مدیریت عملکرد و ارتباطات؛ و ۱۸ کارکرد فرعی شناسایی شده است. برنامه‌ریزی منابع انسانی شامل برنامه‌ریزی، تطبیق عرضه و تقاضا، فناوری و پیش‌بینی عرضه و تقاضا و مدیریت الگوریتمی؛ جذب و استخدام منابع انسانی شامل کارمندیابی اینترنتی و شیوه استخدام؛ آموزش و توسعه منابع انسانی شامل آموزش مجازی و آموزش اصول کاری؛ جبران خدمات منابع انسانی شامل شیوه پرداخت و قیمت‌گذاری الگوریتمی؛ طراحی شغل شامل طراحی کار مجازی و وضع قوانین و مقررات کاری؛ مدیریت عملکرد شامل ارزیابی کمی و کیفی، ارزیابی الگوریتمی و نظارت مستمر بر انجام کار و مقوله ارتباطات شامل شیوه ارتباط، اخذ بازخورد، حل تعارض بین انجام‌دهنده و درخواست‌کننده کار می‌باشد.

برنامه‌ریزی منابع انسانی؛ اولین کارکرد از مجموع فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ است و با توجه به ماهیت چابک و منعطف این اقتصاد کاملاً متفاوت از شکل سنتی آن انجام می‌شود. با توجه به این‌که هدف‌گذاری‌ها در سازمان‌های با کارکنان گیگ، کوتاه‌مدت و بسیار متغیر است؛ شکل برنامه‌ریزی در این سازمان‌ها نیازمند چابکی و انعطاف‌پذیری بیشتر است. درواقع مدیران منابع انسانی در بستر بن‌سازه با توجه به تاریخچه عرضه و تقاضا و پیش‌بینی برای آینده و با استفاده از برنامه‌های الگوریتمی، مبادرت به برنامه‌ریزی برای جذب نیروی گیگ برای سازمان می‌کنند. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹؛ دوگان و همکاران، ۲۰۲۰؛ استوارت، شانahan و اسمیت^۱، ۲۰۲۰؛ کوهن، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱؛ مکدانل و همکاران، ۲۰۲۱؛ سینی، مک‌کارون و تاسیناری^۲، ۲۰۲۲؛ دی، توره و راوی^۳، ۲۰۲۲؛ گاریسون و بیسوس^۴، ۲۰۲۲؛ کاویتایا و پارواتی، ۲۰۲۳) هم‌راستا می‌باشند.

شناسایی کارکردی مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با روکرد فراترکیمی
فاطمه کربیجی‌جنفی، مریم دانشوار و زهرا عباس‌زاده سوادی
یافته‌های پژوهش‌های (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹؛ دوگان و همکاران، ۲۰۲۰؛ استوارت، شانahan و اسمیت^۱، ۲۰۲۰؛ کوهن، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱؛ مکدانل و همکاران، ۲۰۲۱؛ سینی، مک‌کارون و تاسیناری^۲، ۲۰۲۲؛ دی، توره و راوی^۳، ۲۰۲۲؛ گاریسون و بیسوس^۴، ۲۰۲۲؛ کاویتایا و پارواتی، ۲۰۲۳) هم‌راستا می‌باشند.

1- Stewart, Shanahan and Smith
 2- Cini, Maccarrone and Tassinari
 3- Dey, Ture and Ravi
 4- Garrison and Biswas

جذب و استخدام منابع انسانی؛ دومین کارکرد مدیریت منابع انسانی است. در این زمینه، شیوه جذب و استخدام منابع انسانی به شکلی کاملاً متفاوت با روش‌های متداول سنتی انجام می‌شود. با توجه به ماهیت کار در اقتصاد گیگ که در بستر بن‌سازه و در فضای دیجیتال در حال انجام است، استخدام و جذب منابع انسانی نیز در فضای مجازی و به صورت اینترنتی انجام می‌شود. مدیران منابع انسانی نیز صرفاً بر پایه اطلاعاتی که از فضای مجازی دریافت می‌کنند و با کنترل بسیار کم، اقدام به جذب و استخدام منابع انسانی می‌کنند. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (مک‌دانل و همکاران، ۲۰۱۸؛ کین و جوسراند^۱، ۲۰۱۹؛ میجرینیک و کیگان، ۲۰۱۹؛ مجید سانی و آجونبادی^۲، ۲۰۱۹؛ کانلی و همکاران، ۲۰۲۱؛ ویلیامز، مکدونالد و میگان^۳، ۲۰۲۰؛ ویلیامز، مکدونالد و مایز، ۲۰۲۱، دی، تور و راوی، ۲۰۲۲؛ سینگ و همکاران^۳، ۲۰۲۲) هم‌راستا می‌باشند.

آموزش و توسعه منابع انسانی؛ سومین کارکرد از فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی می‌باشد که در اقتصاد گیگ با توجه به این‌که کارکنان گیگ بایستی مهارت لازم برای انجام فعالیت در بن‌سازه را داشته باشند و بهدلیل ماهیت کوتاه‌مدت کار گیگ با شکل سنتی خود بسیار فاصله دارد. در کار گیگ، کارکنان گیگ یک آموزش اولیه (حضوری یا مجازی) صرفاً برای یادگیری کار با برنامه کاربردی (اپلیکیشن) که رابط بین آنها و بن‌سازه است، دریافت می‌کنند و در طی فعالیت خود نیز در صورت ایجاد تغییرات در برنامه کاربردی، آموزش لازم برای روزآمدسازی کار با آن را دریافت می‌کنند. درواقع آموزش صرفاً ابزاری برای انجام کار است و ماهیت توسعه و ارتقاء کارکنان در شکل سنتی خود را ندارد. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (میجرینیک و کیگان، ۲۰۱۹؛ دوگان و همکاران، ۲۰۲۰؛ کوهن، میجرینیک و کیگان، ۲۰۲۱،

والدریک و همکاران^۱، ۲۰۲۱؛ گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲؛ ونکاتسواران^۲، ۲۰۲۲) هم راستا می‌باشد.

جبران خدمات منابع انسانی؛ چهارمین کارکرد مدیریت منابع انسانی است که با توجه به نبود رابطه استخدامی مشخص در اقتصاد گیگ از پیچیدگی زیادی برخوردار است و با توجه به مؤلفه‌های تأثیرگذار بر جبران خدمات در اقتصاد گیگ، کاملاً با شکل سنتی آن متفاوت است. این فعالیت مدیریت منابع انسانی بر اساس برنامه‌های الگوریتمی اجرا می‌شود. در این برنامه‌ها داده‌های اولیه وارد می‌شوند و میزان دستمزد توسط برنامه محاسبه می‌شود. البته با توجه به شکل کار و میزان فعالیت کارکنان و ارزش مالی که برای بن‌سازه ایجاد کرده‌اند، در بازه‌های زمانی پاداش‌هایی برای ترغیب و ایجاد انگیزه به این کارکنان پرداخت می‌شود. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹؛ دوگان و همکاران، ۲۰۲۰؛ کانلی و همکاران، ۲۰۲۱؛ گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲؛ اشمیت و همکاران^۳، ۲۰۲۲) هم راستا می‌باشد.

طراحی شغل؛ پنجمین فعالیت از کارکردهای مدیریت منابع انسانی است که در اقتصاد گیگ به دلیل عدم حضور فیزیکی کارکنان گیگ در یک محیط کاری معین و ماهیت متغیر و انعطاف‌پذیر کار گیگ به شکلی متفاوت انجام می‌شود. درواقع طراحی شغل صرفاً بسیار ساده و حاوی خطا مشی‌ها و دستورالعمل‌های شفاف است که توسط مدیر منابع انسانی طراحی و ابلاغ می‌شود. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹؛ کانلی و همکاران، ۲۰۲۱؛ دوگان و همکاران، ۲۰۲۲؛ گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲؛ اشمیت و همکاران، ۲۰۲۲) هم راستا می‌باشد.

مدیریت عملکرد؛ ششمین و یکی از مهم‌ترین کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ می‌باشد که تحت تأثیر این اقتصاد و روابط کاری سه‌گانه در آن کاملاً متفاوت از شیوه سنتی آن انجام می‌شود. در اقتصاد گیگ کارکنان

1- Waldkirch et al
 2- Venkateswaran
 3- Schmidt et al

نه تنها توسط درخواست‌کننده کار (مشتری)، بلکه توسط بن‌سازه نیز مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. ارزیابی توسط مشتری کاملاً به میزان رضایت مشتری از خدمتی که دریافت می‌کند، وابسته است و با امتیاز دادن به کارکنان (عموماً به وسیله رتبه‌بندی ستاره‌ای) میزان رضایت خود از خدمتی را که دریافت کرده‌اند، نشان می‌دهند، اما درباره ارزیابی عملکرد توسط بن‌سازه، فرایند کمی پیچیده‌تر می‌شود. با توجه به این که کارکنان حضور فیزیکی در محل کار ندارند و مدیران در ارتباط مستقیم با آنها نیستند، این ارزیابی با استفاده از الگوریتم طراحی شده توسط بن‌سازه انجام می‌شود. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (مک دانل و همکاران، ۲۰۱۸؛ میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹؛ دوگان و همکاران، ۲۰۲۰؛ والدکرش و همکاران^۱، ۲۰۲۱؛ دی، تور و راوی، ۲۰۲۲؛ گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۰، ۲۰۲۰) هم‌راستا می‌باشند.

ارتباطات؛ هفتمین و آخرین فعالیت از کارکردهای مدیریت منابع انسانی است که در اقتصاد گیگ ماهیتی کاملاً متفاوت دارد. کارکنان گیگ، روابط اجتماعی پایداری با دیگر کارکنان و مدیران خود ندارند، به همین دلیل ارائه بازخورد به این افراد نیز شکل متفاوتی دارد. این یافته‌ها با یافته‌های پژوهش‌های (کین و جوسراند، ۲۰۱۹؛ میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹؛ کانلی و همکاران، ۲۰۲۱؛ کوهن، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱؛ والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱؛ دی، توره و راوی، ۲۰۲۲) هم‌راستا می‌باشند.

با بررسی پژوهش انجام‌شده و یافته‌های حاصل از آن و با توجه به این که مدیریت الگوریتمی جایگزین چندین چندین فعالیت سنتی مدیریت منابع انسانی مانند برنامه‌ریزی، انتخاب و استخدام، جبران خدمات و ارزیابی عملکرد شده است، به‌نظر می‌رسد یکی از مهم‌ترین مسائلی که به توجه بیشتری از سوی پژوهشگران مدیریت منابع انسانی نیاز دارد، درک بهتر نقش الگوریتم در انواع مختلف کار گیگ است. الگوریتم‌ها، نقش‌هایی را بر عهده می‌گیرند که به‌طور سنتی در اختیار متخصصان منابع انسانی بوده است.

جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

اقتصاد گیگ، نقش مدیریت منابع انسانی را به دور از حفظ روابط استخدامی به سمت حاکمیت مبادلات بر بن‌سازه‌هایی که امکان ایجاد ارزش مشترک برای همه طرف‌های درگیر را فراهم می‌کنند، بازتعريف می‌کند (میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹). الگوریتم‌های پیش‌بینی‌کننده مدیریت منابع انسانی در زمینه‌هایی مانند استخدام و انتخاب، برنامه‌ریزی نیروی کار و مدیریت عملکرد به تصمیم‌گیرندگان منابع انسانی کمک می‌کنند (کوهن و همکاران، ۲۰۲۱). نتایج پژوهش کنونی و بررسی پژوهش‌های پیشین نشان داد که کارکردهای مدیریت منابع انسانی تحت تأثیر ماهیت متفاوت کار گیگ از شکل سنتی خود فاصله گرفته و در برخی موارد شکل آن تغییر کرده است.

برنامه‌ریزی منابع انسانی؛ یکی از مهم‌ترین کارکردهای مدیریت منابع انسانی است. مدیریت «نیروی کار گیگ» به دلیل پیچیدگی و تنوع به برنامه‌ریزی نیاز دارد. برای نمونه، برنامه‌ریزی نیروی کار گیگ بر اساس تقاضا از طریق برنامه‌هایی مانند اووبر، تقریباً کاملاً خودکار است و به وسیله الگوریتم‌هایی که تصمیم می‌گیرند چند کارگر موردنیاز هستند، کار گیگ را به کارکنان گیگ اختصاص می‌دهند و ترخها را تعیین می‌کنند (چن، میسلاو و ویلسون، ۲۰۱۵؛ روزنبلات و استارک، ۲۰۱۶؛ کوهن و ملکی، ۲۰۱۷).

استخدام و جذب منابع انسانی؛ دومین کارکرد از کارکردهای مدیریت منابع انسانی است. مطالعات نشان می‌دهند که چگونه شیوه‌های استخدام با توجه به زمینه کاری متفاوت است. در جایی که کار مجازی است و عرضه نیروی کار جهانی است، معیارهای محدود کننده اندکی برای دستیابی به فرصت‌های کاری برای کارگران اعمال می‌شود و فرایندهای انتخاب نیازمند سرمایه‌گذاری بیشتر کارکنان و تمایل به خطر انجام کاری است که امکان دارد هرگز پرداخت نشود. در مقابل، در جایی که نیروی کار محلی و «حضوری» است، کارگران در معرض روش‌های سنتی‌تر استخدام و گزینش از جمله معیارهای انتخاب و مصاحبه هستند (ولیامز، مک دونالد و مایز، ۲۰۲۱).

آموزش و توسعه منابع انسانی؛ یکی دیگر از کارکردهای مدیریت منابع انسانی است. در سازمان‌های سنتی، هدف از آموزش عموماً بهبود دانش و مهارت‌های کارگران با هدف عملکرد شغلی بالاتر است. در صورتی که آموزش و توسعه بر بن‌سازه‌های کار دیجیتال، نه تنها بر ایجاد توانایی‌های کارگران برای انجام وظایف تمرکز دارد، بلکه بر «سواد بن‌سازه» نیز تأکید دارد (والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱). مجموعه‌ای از دوره‌ها و برنامه‌ها از بزرگ‌ترین شرکت‌های دیجیتال جهان در دسترس هستند تا به فریلنسرها نحوه استفاده کارآمد از فناوری‌هایشان را آموزش دهند (گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲).

دارد و فقط بخشی از آن را شامل می‌شود. به دلیل ماهیت کارگیگ، کارکنان گیگ در مورد اینکه چقدر و چه زمانی کار کنند، اختیارات زیادی دارند، همچنین کارکنان گیگ درباره میزان تلاش خود برای انجام کار اختیار دارند. از آنجایی که کارکنان گیگ وظایف پیچیده‌تری را انجام می‌دهند، کارفرمایان باید در نظر بگیرند که چگونه تلاش‌های اختیاری آنها را در ساختار جبران خدمات قرار دهند (گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲).

طراحی شغل؛ مدیریت منابع انسانی، نقش مهمی در توسعه طراحی شغلی مناسب برای همه نقش‌ها در یک سازمان ایفا می‌کند. از آنجایی که مشارکت کارگران گیگ را نمی‌توان از طریق روابط نزدیک با سرپرستان یا حتی یک رابطه شغلی بلندمدت تشویق کرد، ویژگی‌های کاری (مانند ویژگی‌های وظیفه و معنادار بودن) نقش مهمی ایفا می‌کنند (کانلی و همکاران، ۲۰۲۱).

مدیریت عملکرد؛ یک نقش کلیدی که توسط مدیریت منابع انسانی با کمک الگوریتم‌ها و سایر فناوری‌ها انجام می‌شود، نظارت بر فعالیت و عملکرد کارکنان است (کلوگ، و همکاران، ۲۰۲۰). این نظارت نیازمند نظارت آشکار یا پنهان از زمانی است که کارکنان برای انجام وظایف، رفتارهای خاص (مانند تعامل با مشتریان یا سایر کارکنان)، واکنش‌های مشتری و سایر عناصر تلاش کاری و عملکرد کار صرف می‌کنند (کانلی و همکاران، ۲۰۲۱).

ارتباطات؛ در اقتصاد گیگ با توجه به نبود مکان فیزیکی مشترک، دارای ویژگی‌های متفاوتی است. از آنجایی که کارگران گیگ قادر ارتباطات اجتماعی باثبات‌تری هستند که مشخصه کار سنتی است، بنابراین باید برای ایجاد روابط، ایجاد پیوند با سایر کارگران مستقل، مشتریان، حامیان و کارفرمایان، عاملیت داشته باشند (دی، توره و راوی، ۲۰۲۲).

با توجه به مطالب تبیین شده و نتایج این پژوهش، پیشنهادها و راه کارهایی مبتنی بر کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ ارائه می‌شود:

۱. تحقیقات بیشتری در مورد این که تا چه حد فرایندهای الگوریتمی به شرکت‌ها کمک می‌کند تا تصمیمات بهتری در مورد این که کدام یک از کارگران گیگ را استخدام کنند، انجام شود.
۲. مدیران منابع انسانی باید در تعریف فعلی استخدام کارکنان گیگ تجدیدنظر کنند و قوانین و مقررات لازم برای حمایت از حقوق کارکنان گیگ را اجرا کنند.
۳. با توجه به این که شرکت‌های بن‌سازه‌ای دارای دو نوع منابع انسانی (کارکنان سنتی و کارکنان گیگ) هستند، ضروری است برای ارتباط سازمانی بهتر بین همه نیروها و بالا بردن اثربخشی همه کارکنان، برنامه‌هایی برای ارتباطات و تعامل هرچه بیشتر کارکنان، طراحی و اجرا شود.
۴. با توجه به اهمیت جنبه انسانی در مدیریت منابع انسانی، بایستی در زمان طراحی و توسعه الگوریتم در شرکت‌های بن‌سازه، نقش ویژه‌ای برای عملکرد منابع انسانی در نظر گرفته شود.
۵. با توجه به ماهیت اقتصاد گیگ، چالش‌های بسیاری برای کارکنان گیگ ایجاد شده است و مدیران منابع انسانی با توجه به جایگاه ویژه‌ای که در سازمان‌ها دارند، بایستی مطالعات بیشتری درباره این گروه از کارکنان که به سرعت در حال افزایش هستند، انجام دهند.

با توجه به ماهیت اقتصاد ایران و تفاوت‌های آن با سایر نقاط جهان به‌نظر می‌رسد اقتصاد گیگ با ماهیتی متفاوت از تجربه جهانی خود در ایران در حال گسترش است، ازین‌رو ممکن است الگوهای جهانی برای این اقتصاد در ایران قابل استفاده نباشد. همچنین، به‌دلیل مطالعات اندکی که در این زمینه در بن‌سازه‌های ایرانی انجام شده است، بایستی پژوهشگران مطالعات بیشتر و جدی‌تری درباره این اقتصاد و تأثیر آن بر کارکردهای مدیریت منابع انسانی و بررسی ابعاد روانشناختی و اجتماعی آن داشته باشند. در همین راستا پیشنهاد می‌شود پژوهش کنونی به روش‌های کیفی دیگر همچون تحلیل مضمون از طریق انجام مصاحبه با خبرگان بن‌سازه‌های ایرانی انجام شود. همچنین پیشنهاد می‌شود الگوی مفهومی پژوهش کنونی در بن‌سازه‌های ایرانی مورد آزمون قرار گیرد. افزون بر این، پیشنهاد می‌شود پژوهشگران آتی عوامل مؤثر بر پیدایش اقتصاد گیگ و پیامدهای اقتصاد گیگ را شناسایی کنند.

با توجه به مطالعات اندکی که درباره اقتصاد گیگ و تأثیر آن بر کارکردهای مدیریت منابع انسانی در ایران انجام شده است، یکی از محدودیت‌های انجام این پژوهش، نبود منابع فارسی در این زمینه بوده و بیشتر از مقالات لاتین برای انجام این پژوهش استفاده شده است و مشکلات حاصل از ترجمه و فهم حاصل از آن محدودیت‌هایی به دنبال خواهد داشت. همچنین، محدودیت دیگر این پژوهش، انجام آن به روش کیفی فراترکیب بوده است که شامل بررسی نظاممند مقالات پیشین بوده است.

پرتال جامع علوم انسانی

منابع

- الماسپور، محمدسعید، خواستار، حمزه، جعفری‌نیا، سعید، و بیژن، عبدالله(۱۴۰۰). ارائه چارچوبی برای مدیریت منابع انسانی گیگ در کسبوکارهای پلتفرمی. پژوهش‌های مدیریت منابع سازمانی، ۱۱ (۱): ۱۶۷-۱۲۹.
- حسنی، حسین(۱۴۰۰). سکوهای فعالیت مجازی و اقتصاد اشتراک‌گذاری: چالش‌ها و نویدها برای کارکنان گیگ. مجله جهانی رسانه، ۱۶ (۱)، ۷۶-۵۳.
- حسینیان پویا، هانیه، قاضی نوری، سیدرسروش، و گودرزی، مهدی(۱۳۹۴). شناسایی عوامل مؤثر بر استراتژی تجاری‌سازی فناوری با استفاده از روش فراترکیب. مدیریت توسعه فناوری، ۳ (۱)، ۹۷-۶۳.
- شرفی، علی، نوروزی، علیرضا، اسماعیلی گیوی، محمدرضا، و حیدری دهونی، جلیل(۱۳۹۹). ارائه مدل مفهومی مدیریت دانش اجتماعی با استفاده از روش فراترکیب. مدیریت راهبردی دانش سازمانی، ۳ (۹)، ۹۶-۵۱.
- شمس، زهرا، وحدتی، حجت‌الله، زارعی متین، حسن، نظرپوری، هوشنگ، موسوی، نجم‌الدین(۱۴۰۰). شناسایی عوامل مؤثر بر تاب‌آوری سازمانی با رویکرد فراترکیب. فصلنامه چشم‌انداز مدیریت دولتی، ۱۱ (۳)، ۶۵-۳۹.
- شهرامفر، شیوا، عالم تبریز، اکبر، زندحسامی، حسام، و سخدری، کمال(۱۴۰۱). طراحی و اعتبارسنجی مدل کارآفرینی استراتژیک در نهادهای عمومی با رویکرد آمیخته. فصلنامه علمی مطالعات بین‌رشته‌ای دانش راهبردی، ۱۲ (۴۸)، ۲۵۰-۲۲۳.
- مانیان، امیر، و رونقی، محمدحسین(۱۳۹۴). ارائه چارچوب جامع پیاده‌سازی بازاریابی اینترنتی با استفاده از روش فراترکیب. مدیریت بازارگانی، ۷ (۴)، ۹۲۰-۹۰۱.
- مرادی، محسن، و میرالماضی، آیدا(۱۳۹۵). انواع کدگذاری در تحقیقات کیفی. ....
- نوری، رقیه، و معتدل، محمدرضا(۱۴۰۱). ارائه چارچوب طراحی داشبوردهای مدیریتی، کاربرد گسترش کارکرد کیفی در سیستم‌های هوشمند کسبوکار. مطالعات مدیریت کسب و کار هوشمند، ۱۰ (۳۹)، ۳۲۸-۲۹۱.

- Enterprises Development, Management & Extension Journal), 50(4), pp. 384–398. <https://doi.org/10.1177/09708464231209452>.
- Adner, R(2017). ‘Ecosystem as structure: An actionable construct for strategy’, Journal of management, 43(1), pp. 39–58. <https://doi.org/10.1177/0149206316678451>.
- Ashford, S.J., Caza, B.B. and Reid, E.M(2018). ‘From surviving to thriving in the gig economy: A research agenda for individuals in the new world of work’, Research in Organizational Behavior, 38, pp. 23–41. <https://doi.org/10.1016/j.riob.2018.11.001>.
- Banik, N. and Padalkar, M(2021). ‘The spread of gig economy: Trends and effects’, Foresight and STI Governance, 15(1), pp. 19–29. Available at: <https://doi.org/10.17323/2500-2597.2021.1.19.29>. <https://doi.org/10.17323/2500-2597.2021.1.19.29>.
- Batmunkh, A., Fekete-Farkas, M. and Lakner, Z(2022). ‘Bibliometric analysis of gig economy’, Administrative Sciences, 12(2), p. 51. <https://doi.org/10.3390/admsci12020051>.
- Behl, A. et al(2022). ‘Barriers to entry of gig workers in the gig platforms: exploring the dark side of the gig economy’, Aslib Journal of Information Management, 74(5), pp. 818–839. <https://doi.org/10.1108/AJIM-08-2021-0235>.
- Breidbach, C.F. and Brodie, R.J(2017). ‘Engagement platforms in the sharing economy: Conceptual foundations and research directions’, Journal of Service Theory and Practice, 27(4), pp. 761–777. <https://doi.org/10.1108/JSTP-04-2016-0071>.
- Bricka, T.M. and Schroeder, A.N(2019). ‘What’s the gig deal? Examining contemporary work issues in the gig economy’, Industrial and Organizational Psychology, 12(4), pp. 491–494. <https://doi.org/10.1017/iop.2019.116>.
- Chen, L., Mislove, A. and Wilson, C(2015). ‘Peeking beneath the hood of uber’, in Proceedings of the 2015 internet measurement conference, pp. 495–508. <https://doi.org/10.1145/2815675.2815681>.
- Cheng, M.M. and Hackett, R.D(2021). ‘A critical review of algorithms in HRM: Definition, theory, and practice’, Human Resource Management Review, 31(1), p. 100698. <https://doi.org/10.1016/j.hrmr.2019.100698>.
- Chiara, C., Diego, V. and Mara, S(2023). ‘Human Resource Management (Human Resource Planning)’, Sharia Oikonomia Law Journal, 1(1), pp. 49–60. <https://doi.org/10.55849/solj.v1i1.69>.
- Cini, L., Maccarrone, V. and Tassinari, A(2022). ‘With or without U (nions)? Understanding the diversity of gig workers’ organizing practices in Italy and the UK’, European Journal of Industrial Relations, 28(3), pp. 341–362. <https://doi.org/10.1177/09596801211052531>.
- Clarke, V. and Braun, V(2013). ‘Teaching thematic analysis: Overcoming challenges and developing strategies for effective learning’, The psychologist, 26(2), pp. 120–123.

- Connelly, C.E. et al(2021). ‘Working in the digitized economy: HRM theory & practice’, Human Resource Management Review, 31(1), p. 100762. <https://doi.org/10.1016/j.hrmr.2020.100762>.
- Cropanzano, R. and Lehman, M(2023). ‘What Henri Fayol couldn’t know: Managing gig workers in the new economy’, Organizational Dynamics, p. 101010. <https://doi.org/10.1016/j.orgdyn.2023.101010>.
- Davidson, A. et al(2023). ‘Gig worker typology and research agenda: advancing research for frontline service providers’, Journal of Service Theory and Practice, 33(5), pp. 647–670. <https://doi.org/10.1108/JSTP-08-2022-0188>.
- Dey, C., Ture, R.S. and Ravi, S(2022). ‘Emerging world of gig economy: Promises and challenges in the Indian context’, NHRD Network Journal, 15(1), pp. 71–82. <https://doi.org/10.1177/26314541211064717>.
- Duggan, J. et al(2020). ‘Algorithmic management and app- work in the gig economy: A research agenda for employment relations and HRM’, Human Resource Management Journal, 30(1), pp. 114–132. <https://doi.org/10.1111/1748-8583.12258>.
- Duggan, J. et al(2022). ‘Boundaryless careers and algorithmic constraints in the gig economy’, The International Journal of Human Resource Management, 33(22), pp. 4468–4498. <https://doi.org/10.1080/09585192.2021.1953565>.
- Erwin, E.J., Brotherson, M.J. and Summers, J.A(2011). ‘Understanding qualitative metasynthesis: Issues and opportunities in early childhood intervention research’, Journal of Early Intervention, 33(3), pp. 186–200. <https://doi.org/10.1177/105381511425493>.
- Fatimayin, F(2018). ‘What is Communication?’, in.
- Garrison, W. and Biswas, B(2022). ‘Managing Human Resources in the “Gig Economy”’, in The New World of Work. Routledge, pp. 75–88. eBook ISBN9781003122272.
- Gawer, A. and Cusumano, M.A(2002). Platform leadership: How Intel, Microsoft, and Cisco drive industry innovation. Harvard Business School Press Boston. <https://dx.doi.org/10.5172/impp.2003.5.1.91>.
- Harris, B(2017). ‘Uber, lyft, and regulating the sharing economy’, Seattle UL Rev., 41, p. 269.
- Kaine, S. and Josserand, E(2019). ‘The organisation and experience of work in the gig economy’, Journal of Industrial Relations, 61(4), pp. 479–501. <https://doi.org/10.1177/0022185619865480>.
- Karmila, T. et al(2024). ‘The Influence of Organizational Culture on the Performance Efforts of Pusdatin Employees to Support the Main Tasks of Pusdatin Kemhan’, Dinasti International Journal of Management Science, 5(3), pp. 460–467. <https://doi.org/10.31933/dijms.v5i3.2203>.

- Kellogg, K.C., Valentine, M.A. and Christin, A(2020). 'Algorithms at work: The new contested terrain of control', *Academy of management annals*, 14(1), pp. 366–410. <https://doi.org/10.5465/annals.2018.0174>.
- Khan, M.H(2023). 'The role of recruitment and selection on organizational performance: An empirical investigation into the impact of recruitment and selection on organizational performance', *Inverge Journal of Social Sciences*, 2(2), pp. 146–164. [10.17323/2500-2597.2021.1.19.29](https://doi.org/10.17323/2500-2597.2021.1.19.29).
- Kost, D., Fieseler, C. and Wong, S.I(2020). 'Boundaryless careers in the gig economy: An oxymoron?', *Human Resource Management Journal*, 30(1), pp. 100–113. <https://doi.org/10.1111/1748-8583.12265>.
- Koutsimpogiorgos, N. et al(2020). 'Conceptualizing the gig economy and its regulatory problems', *Policy & Internet*, 12(4), pp. 525–545. <https://doi.org/10.1002/poi3.237>.
- Kuhn, K.M(2016). 'The rise of the “gig economy” and implications for understanding work and workers', *Industrial and organizational psychology*, 9(1), pp. 157–162. <https://doi.org/10.1017/iop.2015.129>.
- Kuhn, K.M. and Maleki, A(2017). 'Micro-entrepreneurs, dependent contractors, and instasurfers: Understanding online labor platform workforces', *Academy of Management Perspectives*, 31(3), pp. 183–200. <https://doi.org/10.5465/amp.2015.0111>.
- Kuhn, K.M., Meijerink, J. and Keegan, A(2021). 'Human resource management and the gig economy: Challenges and opportunities at the intersection between organizational HR decision-makers and digital labor platforms', *Research in personnel and human resources management*, 39, pp. 1–46. <https://dx.doi.org/10.1108/S0742-730120210000039001>.
- Lee, M.K. et al(2015). 'Working with machines: The impact of algorithmic and data-driven management on human workers', in *Proceedings of the 33rd annual ACM conference on human factors in computing systems*, pp. 1603–1612. <https://doi.org/10.1145/2702123.2702548>.
- Lepak, D. and Gowan, M(2010). 'Human Resources Management: Managing employees for competitive advantage', (No Title) [Preprint]. <https://lcen.loc.gov/2008028856>.
- Lepak, D.P. and Snell, S.A(1999). 'The human resource architecture: Toward a theory of human capital allocation and development', *Academy of management review*, 24(1), pp. 31–48. <https://doi.org/10.5465/amr.1999.1580439>.
- Lieman, R(2018). *Uber voor alles: hoe de on demand-economie ons leven beïnvloedt*. Business Contact. ISBN: 9047011112.
- Loghmani, M., Sotiriadou, P. and Doyle, J(2024). 'Unlocking the power of job design in sports: a systematic review and future research agenda', *Sport Management Review*, 27(2), pp. 254–279. <https://doi.org/10.1080/14413523.2023.2261659>.

- McDonnell, A. et al(2018). 'Special issue of International Journal of Human Resource Management: Gig work: implications for the employment relationship and human resource management'. Taylor & Francis. <https://dx.doi.org/10.1080/09585192.2018.1495410>.
- McDonnell, A. et al(2021). 'Technologically mediated human resource management in the gig economy', The InTernaTional Journal of human resource managemenT, 32(19), pp. 3995–4015. <https://dx.doi.org/10.1080/09585192.2021.1986109>.
- Mehta, B.S(2023). 'Changing nature of work and the gig economy: Theory and debate', FIIB Business Review, 12(3), pp. 227–237. <https://doi.org/10.1177/2319714520968294>.
- Meijerink, J. and Keegan, A(2019). 'Conceptualizing human resource management in the gig economy: Toward a platform ecosystem perspective', Journal of managerial psychology, 34(4), pp. 214–232. <https://doi.org/10.1108/JMP-07-2018-0277>.
- Mojeed-Sanni, B.A. and Ajonbadi, H.A(2019). 'Dynamics of HR practices in disruptive and innovative business models in an emerging economy', Academic Journal of Interdisciplinary Studies, 8(3), pp. 57–70. Doi: 10.36941/ajis-2019-0005.
- Nakatsu, R.T., Grossman, E.B. and Iacovou, C.L(2014). 'A taxonomy of crowdsourcing based on task complexity', Journal of Information Science, 40(6), pp. 823–834. <https://doi.org/10.1177/0165551514550140>.
- Nishii, L.H. and Wright, P.M(2007). 'Variability within organizations: Implications for strategic human resource management'.
- Noronha, J.R., Bhattacharya, S. and Cabete, D.C.R(2022). 'The New Work Culture of the Gig Economy-An analysis of how the gig economy is altering employment prospects and extending talent pools', Janus. net e-journal of international relations, 13(2). <https://doi.org/10.26619/1647-7251.13.2.03>.
- Petriglieri, G., Ashford, S.J. and Wrzesniewski, A(2019). 'Agony and ecstasy in the gig economy: Cultivating holding environments for precarious and personalized work identities', Administrative Science Quarterly, 64(1), pp. 124–170. <https://doi.org/10.1177/0001839218759646>.
- Rosenblat, A. et al(2017). 'Discriminating tastes: Uber's customer ratings as vehicles for workplace discrimination', Policy & Internet, 9(3), pp. 256–279. <https://doi.org/10.1002/poi3.153>.
- Rosenblat, A. and Stark, L(2016). 'Algorithmic labor and information asymmetries: A case study of Uber's drivers', International journal of communication, 10, p. 27. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2686227>.
- Roy, G. and Shrivastava, A.K(2020). 'Future of Gig Economy: Opportunities and challenges, IMI Konnect, Vol 9, Issue 1'. March. ISSN 2321 – 9378.
- Sarosh, K., Kwan, L.C. and Mary, G(2011). 'From iron rice bowl to informalization: Markets, workers, and the state in a changing China'. <https://dx.doi.org/10.1177/001979391306600511>.

- Schmidt, G.B. et al(2022). 'Gig worker organizing: toward an adapted Attraction-Selection-Attrition framework', *Journal of Managerial Psychology*, 38(1), pp. 47–59. <https://doi.org/10.1108/JMP-09-2021-0531>.
- Sigue, C.S(no date). 'Compensation and Motivation as Correlates of Employees Job Performances of Business Process Outsourcing (BPO) Industry: Inputs to E-Policy Articulation', *OCC MULTIDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL*, p. 25.
- Singh, A. et al(2022). 'Future of work: a systematic literature review and evolution of themes', *foresight*, 24(1), pp. 99–125. <https://doi.org/10.1108/FS-09-2020-0093>.
- Standing, G(2021). *The corruption of capitalism: Why rentiers thrive and work does not pay*. Biteback Publishing. ISBN: 1785901117.
- Stanford, J(2017). 'The resurgence of gig work: Historical and theoretical perspectives', *The Economic and Labour Relations Review*, 28(3), pp. 382–401. <https://doi.org/10.1177/1035304617724303>.
- Stephany, F. et al(2021). 'Online Labour Index 2020: New ways to measure the world's remote freelancing market', *Big Data & Society*, 8(2), p. 20539517211043240. <https://doi.org/10.1177/20539517211043240>.
- Stewart, P., Shanahan, G. and Smith, M(2020). 'Individualism and collectivism at work in an era of deindustrialization: Work narratives of food delivery couriers in the platform economy', *Frontiers in Sociology*, 5, p. 49. <https://doi.org/10.3389/fsoc.2020.00049>.
- Taft, M(2018). 'Inside the remedial customer service class for deactivated Uber drivers'.
- Tsui, A.S. et al(1997). 'Alternative approaches to the employee-organization relationship: does investment in employees pay off?', *Academy of Management journal*, 40(5), pp. 1089–1121. <https://doi.org/10.5465/256928>.
- Uchiyama, Y. et al(2022). 'Gig Workers, Social Protection and Labour Market Inequality: Lessons from Malaysia', *Jurnal Ekonomi Malaysia*, 56(3), pp. 165–184. <http://dx.doi.org/10.17576/JEM-2022-5603-09>.
- Venkateswaran, V(2022). 'Roundtable Discussion with HR Leaders Impact on HR in the Gig Economy', *NHRD Network Journal*, 15(1), pp. 17–26. <https://doi.org/10.1177/26314541211073190>.
- Vyas, N(2021). 'Gender inequality-now available on digital platform': an interplay between gender equality and the gig economy in the European Union. *European Labour Law Journal*, 12 (1), 37-51'. <https://doi.org/10.1177/2031952520953856>.
- Waldkirch, M. et a (2021). 'Controlled by the algorithm, coached by the crowd-how HRM activities take shape on digital work platforms in the gig economy', *The International Journal of Human Resource Management*, 32(12), pp. 2643–2682. <https://doi.org/10.1080/09585192.2021.1914129>.
- Williams, P., McDonald, P. and Mayes, R(2021). 'Recruitment in the gig economy: Attraction and selection on digital platforms', *The International Journal of Human Resource Management*, 32(19), pp. 4136–4162. eBook ISBN9781003388203.

- Wood, A.J., Lehdonvirta, V. and Graham, M(2018). 'Workers of the Internet unite? Online freelancer organisation among remote gig economy workers in six Asian and African countries', *New Technology, Work and Employment*, 33(2), pp. 95–112. <https://doi.org/10.1111/ntwe.12112>.
- Woodcock, J. and Graham, M(2019). 'The gig economy', A critical introduction. Cambridge: Polity [Preprint]. ISBN-13: 978-1-5095-3637-5.
- Yuliantari, P.D. and Martini, I.A.O(2019). 'Implementation Of Human Resource Development To Improve Employee Performance', *International Research Journal Of Management, IT And Social Sciences*, 6(6), pp. 194–200. <https://doi.org/10.21744/irjmis.v6n6.791>.
- Zeng, X(2014). Employment policy implementation mechanisms in China. International Labour Organization.

پژوهشکاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتوال جامع علوم انسانی

شناسایی فاطمه کربیی جعفری، مریم دانشوار و زهرا عباس‌زاده سودمنی
کارکرد های مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ با رویکرد فرانزکوب

پیوست ۱

کارکردهای مدیریت منابع انسانی در اقتصاد گیگ

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراگیر
(گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲)	مدیریت یک «نیروی کار گیگ» به دلیل پیچیدگی و تنوع این نوع کار، نیازمند برنامه‌ریزی است.			
(استوارت، شاناها و اسمیت، ۲۰۲۰)	ماهیت مستمر روابط کاری، تداوم مطمئن درآمد و توانایی برنامه‌ریزی آینده را برای کارکنان فراهم می‌کند.		برنامه‌ریزی	
(میجرنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	برنامه‌ریزی نیروی کار، دلیل وجود شرکت‌های بن‌سازه به عنوان واسطه بین کارکنان و متاقاضیان است.			
(میجرنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	هدف کلیدی شرکت‌های بن‌سازه واسطه، تطبیق عرضه و تقاضای نیروی کار از طریق اتصال کارکنان و متاقاضیانی است که از یکدیگر دور هستند، اما مایل به انجام معاملات هستند.			کارکردهای مدیریت منابع انسانی
(میجرنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	افزون بر تطبیق عرضه و تقاضای نیروی کار با استفاده از الگوریتم‌هایی که کارکنان گیگ را به متاقاضیان اختصاص می‌دهند یا به متاقاضیان اجازه می‌دهند تا کارکنان گیگ را استخدام و انتخاب کنند، این شرکت‌های بن‌سازه واسطه، طیفی از فعالیت‌های دیگر را نیز فعل می‌کنند.	تطبیق عرضه و تقاضا	برنامه‌ریزی منابع انسانی	
(کاویتا آ و پارواتی، ۲۰۲۳)	در بازار کار آنلاین، کار صرفاً بر روی بن‌سازه‌های دیجیتالی مانند وب‌گاه‌ها یا برنامه‌های کاربردی انجام می‌شود که در آن ارتباط بین کارکنان و مشتریان (شرکت‌ها یا افراد) به منظور مطابقت با عرضه و تقاضای نیروی کار تسهیل می‌شود.			
(سینی، ماکارون و	شرکت‌هایی که الگوی کسب و کارشان مبتنی بر قراردادن وظایف یا مشاغل از			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغی
تاسیساري، (۲۰۲۲)	طريق استفاده از بن‌سازه‌هایی است که تقاضا و عرضه نیروی کار را به هم متصل می‌کند.			
(دی، توره و راوي، ۲۰۲۲)	فناوري نهنهها برای کمک به ارتباط سازمان و کارکنان، بلکه برای ایجاد شفافيت بيشتر در بازار کار از نظر عرضه و تقاضا، توانمند بوده است.			
(کوهن، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱)	الگوريتم‌هاي مدیریت منابع انسانی پیش‌بینی‌کننده به تصمیم‌گیرندگان منابع انسانی در زمینه‌هایی مانند استخدام و انتخاب، برنامه‌ریزی نیروی کار یا مدیریت عملکرد کمک می‌کنند.	پیش‌بینی عرضه و تقاضا		
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)	مدیریت الگوريتمی، وظایف و عملکردهای مرتبط با منابع انسانی را که به طور سنتی توسط مدیران انسانی انجام می‌شود، خودکار می‌کند.			
(مک دائل و همکاران، ۲۰۲۱)	با توجه به این که مدیریت الگوريتمی، جایگزین بسیاری از فعالیت‌های سنتی مدیریت منابع انسانی، مانند انتخاب و پاداش‌ها شده است، در بسیاری از انواع برنامه‌های کاربردی و کار جمعی، به تعمیق دانش خود درباره مفاهیم الگوريتم‌ها برای مدیریت افراد، نیاز دارند.	مدیریت الگوريتمی		
(سینگ و همکاران، ۲۰۲۲)	با انجام مصاحبه‌های برخط و استخدام اندک در زمینه مهارت‌های تخصصی به کاهش هزینه‌ها کمک می‌کند.			
(مجید ساني و آجونبادي، ۲۰۱۹)	با وجود تغییر در الگوهای کسب‌وکار این سازمان‌ها، بهویژه واحد منابع انسانی، سیستم‌های مدیریت منابع انسانی جدید مانند نرم‌افزار مدیریت سرمایه انسانی برای استخدام نیز شکل جدیدی به خود گرفته است که برای سازمان‌ها، مؤثرتر و کم‌هزینه‌تر است.	کارمندیابی اینترنتی	استخدام و جذب منابع انسانی	

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغیر
(اسمیت و همکاران، ۲۰۲۲)	برای برنامه‌های کاربردی مانند اوبر، انتخاب شامل روش‌های اساسی مانند تکمیل فرم برخط (آنلاین)، گذراندن بررسی‌های سوابق رانندگی و کیفری و رعایت حداقل‌های الزامی مانند سن قانونی رانندگی است و عوامل تعیین‌کننده تناسب سازمان مانند آزمون‌های شخصیتی را که بخشی از فرایندهای سنتی انتخاب هستند، حذف می‌کند.			
(کانلی و همکاران، ۲۰۲۱)	مزایای شیوه‌های سنتی منابع انسانی داخلی (برای نمونه، فرایندهای منصفانه برای انتخاب و ارزیابی، آموزش و توسعه، رفاه کارکنان) ممکن است برای کارکنان شرکت کاهش یابد.			
(ویلیامز، مک دونالد و میز، ۲۰۲۱)	بن‌سازه‌ها شیوه‌های استخدام سنتی را با اشکال جدید فهرست کوتاه الگوریتمی ترکیب می‌کنند که به خطرات خاص صنعت برای کارکنان بن‌سازه منجر می‌شود.	شیوه استخدام		
(دی، توره و راوی، ۲۰۲۲)	برای استخدام کارکنان گیگ باید از یک فرایند ساده و شفاف استفاده شود که شامل یک برنامه کوتاه‌مدت برای کارکنان گیگ است تا در آن کار، پروژه و سازمان خاص جا داده شود.			
(کوهن، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱)	تراکنش‌های دیجیتالی از طریق بن‌سازه‌ها، یک مخزن متمرکز از داده‌ها در مورد شرایط و ضوابط، عملکرد در برابر معیارهای کلیدی و کارایی فرایند انتخاب و همچنین اطلاعات کلی درباره روند افزایش نیروی کار را فراهم می‌کنند.			
(میجرنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	از منظر اکوسیستم، مهم است که استخدام هر دو بازیگر به صورت موازی انجام شود تا از عدم تطابق در عرضه و تقاضای نیروی			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازمانده	مضمون فراغی
	کار جلوگیری شود.			
(مک دائل و همکاران، ۲۰۲۱)	فرایندهای منابع انسانی در اقتصاد گیگ، از جمله استخدام و انتخاب، تخصیص کار، مدیریت عملکرد، مدیریت پاداش و خاتمه کارمندان، می‌توانند غیرشفاف باشند و به‌آسانی به کارکنان منتقل نشوند.			
(کین و جوسراند، ۲۰۱۹)	برخی حوزه‌های مرتبط وجود دارند که نگرانی‌های سنتی‌تر منابع انسانی مانند استخدام و انتخاب و تخصیص کارآمد کار را با استفاده بهتر از اطلاعات و داده‌ها ترکیب می‌کنند.			
(مک دائل و همکاران، ۲۰۱۸)	استخدام و انتخاب به طور چشمگیری با کارهای سنتی متفاوت است.			
(ونکاتسواران، ۲۰۲۲)	در الگوی گیگ، فرض بر این است که آمروش زیادی لازم نیست، زیرا آنها به‌تهیایی تخصص زیادی دارند.			
(گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲)	کارکنان گیگ اغلب با کمبود بودجه و زمان مواجه می‌شوند و بنابراین با سطحی از عدم کفایت در مورد این که چه آموزش‌هایی باید انجام دهند و چگونه آموزش‌هایی لازم را کسب کنند، مواجه می‌شوند.	آموزش مجازی (آنلاین)	آموزش و توسعه منابع انسانی	
(والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱)	آموزش و توسعه، در بن‌سازه‌های کار دیجیتال، مانند آپورک ممکن است متفاوت باشد، آنها نشان می‌دهند که محتوای آموزش و توسعه متفاوت است.			
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)	کارکنان پیش از آغاز کار در یک جلسه اطلاعاتی شرکت می‌کنند یا فیلم‌های برخط را تماشا می‌کنند. این درواقع به عنوان کلیت فرایندهای آموزش و اجتماعی‌شدن عمل می‌کند.			
(میجرنیک و	آموزش و توسعه کارکنان گیگ به عنوان			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغیر
کیگان، (۲۰۱۹)	مسئولیت خودشان تلقی می‌شوند.			
(میجرنیک و کیگان، (۲۰۱۹)	افزون بر آموزش کارکنان گیگ، شرکت‌های بن‌سازه واسطه متقاضیان را نیز آموزش و توسعه می‌دهند. برای نمونه، بن‌سازه‌های تحويل غذا مانند دلیورو و اوبر ایتس به متقاضیان خود- رستوران‌ها- درباره عملکرد الگوریتم آموزش می‌دهند تا اطمینان حاصل کنند که وعده‌های غذایی بهموقع آماده می‌شوند تا کارکنان گیگ وقت خود را برای انتظار در رستوران تلف نکنند.			
(دوگان و همکاران، (۲۰۲۰)	چنانچه رانندگان به دلیل رتبه‌بندی پایین مشتریان در خطر غیرفعال شدن از بن‌سازه قرار بگیرند، اوبر یک دوره آموزشی برای تسهیل بهبود کار ارائه می‌کند.			آموزش اصول کاری
(کوهن و همکاران، (۲۰۲۱)	متخصصان منابع انسانی در سازمان‌هایی که از بن‌سازه‌های دیجیتال برای منبع‌یابی افراد استفاده می‌کنند، با ارائه آموزش به مدیران پروژه و گردآوری داده‌ها برای شناسایی روندها و بهترین شیوه‌های مرتبط با سازمان‌شان، می‌توانند به اثربخشی سازمانی کمک کنند.			
(گاریسون و بیسوواس، (۲۰۲۲)	مجموعه‌ای از دوره‌ها و منابع آموزشی ارزان و راحت هم برای «کارکنان گیگ» و هم برای کارکنان با تجربه وجود دارد.			
(والدکرش و همکاران، (۲۰۲۱)	آموزش و توسعه در بن‌سازه‌های کار دیجیتال، نه تنها برایجاد توانایی‌های کارکنان برای انجام وظایف متتمرکز است، بلکه بر «سودا بن‌سازه» نیز تمکز دارد.			
(اشمیت و همکاران، (۲۰۲۲)	آنها اطلاعات کمی در مورد این که آیا بن‌سازه از نظر جبران خدمات برای کارکنان ارزشمند است یا در مورد شناسن	شیوه پرداخت	جبران خدمات منابع انسانی	

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغی
	کارکنان برای انجام موفقیت‌آمیز کار ارائه می‌دهند.			
(اشمیت و همکاران، ۲۰۲۲)	این احتمال وجود دارد که جبران خدمات ضعیف به ترک دائم کار گیگ توسط یک فرد منجر شود، اما بسیاری از کارکنان بهدلیل فقدان گزینه‌ها در سایر حوزه‌های کار سنتی در اقتصاد گیگ باقی می‌مانند.			
(گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲)	جبران معمولاً بدون توجه به نوع کار یا بن‌سازه مورد استفاده، مبتنی بر خروجی است. جبران خدماتی که کارکنان گیگ دریافت می‌کنند، بر اساس نتایج کار گیگ است. بنابراین، اگر بتوان نتیجه را به صورت دودویی «بله/ خیر» اندازه‌گیری کرد، می‌توان به راحتی مبلغ پرداخت را تعیین کرد.			
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)	بن‌سازه‌های مختلف، حداقل پاداش را برای وظایف خاص تعیین می‌کنند و برخی دیگر اجازه می‌دهند که جبران خدمات توسط درخواست‌کننده آنها تعیین شود.	قیمت‌گذاری الگوریتمی		
(کانلی و همکاران، ۲۰۲۱)	الگوریتم‌ها، ردیابی عملکرد کارکنان و تعیین ارزش افزوده تک تک کارکنان (و همچنین احتمال ترک آنها) را آسان‌تر می‌کنند.			
(میجرنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	از نظر قیمت، متقارضیان برای خدمات ارائه‌شده توسط کارکنان گیگ و تلاشی که توسط واسطه برای مطابقت با عرضه و تقاضای نیروی کار انجام می‌شود، جبران می‌کنند.			
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)	کار به گونه‌ای طراحی شده است که بسیار معمولی با سطوح تعهد بسیار پایین باشد.	طراحی کار مجازی	طراحی شغل	
(کانلی و	ویژگی‌های طراحی کار شامل تأثیرات			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغیر
همکاران، (۲۰۲۱)	اجتماعی، مانند نشانه‌های اجتماعی (برای نمونه شهرت)، ویژگی‌های ساختاری (برای نمونه دردسترس بودن)، و تأثیرات شخصی (برای نمونه اهداف مربوط به ویژگی‌های کاری ترجیحی و خودکارآمدی) است.			
(اسمیت و همکاران، ۲۰۲۲)	چنین بن سازه‌هایی می‌توانند در وب‌گاهها یا برنامه‌های کاربردی شرکت قرار بگیرند و با درنظرگرفتن ویژگی‌های شخصیتی، علایق و نیازهای روان‌شناسی کارکنان فلی و آینده‌شان طراحی شوند.			
(میجرنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	شرکت‌های بن‌سازه معمولاً برای اجتناب از ایجاد یک رابطه شغلی، فرصلت‌های آموزشی به کارکنان ارائه نمی‌دهند، از مزایای ثانویه انتخابی خودداری می‌کنند و دستورالعمل‌های محدودی برای عملکرد کاری ارائه می‌کنند.			
(گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲)	خطمشی‌ها و فرایندهای انعطاف‌پذیر کارکنان گیگ باید با درنظرگرفتن اینکه بیشتر کارکنان گیگ روی برنامه‌های نامنظم، از مکان‌های دور و در مناطق زمانی مختلف کار می‌کنند، طراحی و ابلاغ شوند.	وضع قوانین و مقررات کاری		
(اسمیت و همکاران، ۲۰۲۲)	افزون بر این، رتبه‌بندی‌های عملکرد فردی در کار گیگ بر فرایند انتخاب در برنامه کاربردی تأثیر می‌گذارد، زیرا الگوریتم‌ها برای چگونگی انتخاب کارکنان، در زمان در دسترس قرار گرفتن کار طراحی می‌شوند.			
(گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲)	طراحی پاداش‌های کیفیت می‌تواند چالش‌برانگیز باشد. دانستن استانداردهای مناسب برای معیارهای کیفیت دشوار و تعیین درجه کیفیت کار دشوار است.	ارزیابی کمی و کیفی		مدیریت عملکرد
(دوگان و همکاران،	مدیریت عملکرد با تمرکز اصلی خود بر رتبه‌بندی کمی مشتریان و سازوکارهای			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغی
(۲۰۲۰)	ردیابی، به طرز چشمگیری با درک سنتی ما مقاومت است.			
(میرجنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	در بیشتر موارد، مدیریت عملکرد در اقتصاد گیگ با تنظیم سطوح عملکرد و استفاده از بازخورد در خواست‌کننده برای ارزیابی عملکرد کارکنان گیگ به دست می‌آید.			
(دوگان و همکاران، ۲۰۲۰)	الگوریتم‌ها برای انجام فرایندهای معکولی منابع انسانی مانند تخصیص کار و مدیریت عملکرد بدون نیاز به تعامل چهره به چهاره استفاده می‌شوند.			
(مک‌دانل و همکاران، ۲۰۲۱)	عملکرد کارکنان شرکت عموماً از طریق الگوریتم‌هایی کنترل می‌شود که ظاهراً در تخصیص کار بی‌طرف و کارآمد هستند.			
(میرجنیک و کیگان، ۲۰۱۹)	ارائه ابزاری به متلاطیان و کارکنان گیگ برای پشاوراک گذاشتن نگرانی‌هایی که ممکن است در مورد عملکرد کارکنان گیگ داشته باشند (با توسعه طرح‌های رتبه‌بندی برخط آنلاین)).			
(مک‌دانل و همکاران، ۲۰۱۸)	مدیریت عملکرد یک عنصر اصلی کار گیگ است، اگرچه نقش فناوری و مشتری در تسهیل این فرایند ممکن است با بیشتر انواع مشاغل سنتی مقاومت باشد.	ارزیابی الگوریتمی		
(ونکاتسواران، ۲۰۲۲)	عملکرد و تخصص به تدریج بیش از وفاداری ارزش‌گذاری می‌شود. شرکت‌های خوب همیشه برای عملکرد و نتایج ارزش بیشتری قائل بوده‌اند، هر چه مجازی‌تر می‌شوید، این امر بیشتر می‌شود، زیرا افراد بیشتری را در الگوی کار گیگ جذب می‌کنند.			
(والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱)	به جای معیارهای سنتی عملکرد، این بن‌سازه از عبارت JSS (امتیاز موفقیت شغلی) برای سنجش موفقیت کارکنان استفاده می‌کند.			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغیر
(دی، توره و راوی، ۲۰۲۲)	سازمان‌ها باید سوابق دیجیتالی هر یک از کارکنان گیگ و عملکرد او را حفظ کنند. این کار به سازمان‌ها کمک می‌کند تا در مورد تعامل دوباره با کارکنان گیگ تصمیم بگیرند.			
(گاریسون و بیسواس، ۲۰۲۲)	آنها به طور منظم با استفاده از سیستم بررسی عملکرد شرکت ارزیابی می‌شوند و در صورت لزوم، پس از رویدادهای مستند خاتمه می‌یابند.			
(کین و جوسراند، ۲۰۱۹)	بن‌سازه‌ها از طریق دسترسی به کالاهای خدمات با ایجاد ارتباط بین «ارائه‌دهندگان خرد و مصرف‌کنندگان» درآمد کسب می‌کنند.			
(کین و جوسراند، ۲۰۱۹)	کارکنان گیگ قادر ارتباطات اجتماعی پایدارتر که مشخصه کار سنتی است، هستند.	شیوه ارتباط		
(دی، توره و راوی، ۲۰۲۲)	بن‌سازه‌های گیگ با تسهیل ارتباط بین کارکنان و مصرف‌کنندگان و با تسهیل توزیع کار، سهولت انجام کار مستقل را افزایش می‌دهند.		ارتباطات	
(کو亨، میجرینک و کیگان، ۲۰۲۱)	محدودیت‌های بازخورد شهرت در بن‌سازه‌ها، همراه با فاصله فیزیکی و سایر عواملی که مانع توسعه اعتماد می‌شوند، نشان می‌دهد که مدیریت کارکنان شرکت از راه دور ممکن است در مقایسه با سایر انواع کارکنان موقت دشوارتر باشد.			
(میجرینک و کیگان، ۲۰۱۹)	با احراز دادن به کارکنان و متقاضیان برای ارائه بازخورد توسعه‌ای به یکدیگر از طریق برنامه به تقویت یادگیری و توسعه کمک می‌شود.	اخذ بازخورد		
(والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱)	کارکنان می‌توانند با مشتریان مذاکره کنند تا آنها را متلاعده کنند که بازخورد بهتری ارائه دهند و حتی برای حذف برخی از			

منابع	بیانیه‌های متنی	مضامین فرعی	مضامین سازماندهنده	مضمون فراغی
	بازخورد های مشتری، مزايا داده می شود.			
(کانلی و همکاران، ۲۰۲۱)	مشتریان فقط می توانند کار تکمیل شده را بپذیرند یا رد کنند و بازخورد محدودی از برای کارکنان گیگ بگذارند (برای نمونه، رتبه بندی ستاره).			
(کاست، فیزلر و وانگ، ۲۰۲۰)	یک سیستم بازخورد ساختار یافته تر و یادگیری محور، مانند بازخورد توصیفی از آنچه رضایت بخش است و چه چیزی می تواند بهبود یابد، می تواند ایده ای برای مشارکت دادن مشتریان در کمک به کارکنان شرکت کننده در توسعه بیشتر مهارت های خود و دیدن آنچه که موردنظر دانی قرار می گیرد، باشد.			
(کروپانزانو و لمن، ۲۰۲۳)	بن سازه، استخدام و پرداخت دستمزد را ساده می کند، اما بسیاری از فرایندهای بازخورد و کنترل سنتی را خود کار می کند.			
(والدکرش و همکاران، ۲۰۲۱)	کارکنان گیگ اغلب هنگام مراجعت به کاتالوگ های پشتیبانی رسمی برای کمک، توضیح یا حل تعارض متوجه می شوند که آپورک پاسخگو نیست.	حل تعارض بین انجام دهنده و درخواست کننده کار		

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پرتال جامع علوم انسانی